

Joutsenmerkin kriteerit

Siivouspalvelut

Versio 4.2 • 18. marraskuuta 2024 – 1. joulukuuta 2029

Sisällysluettelo

1	Mikä on Joutsenmerkitty siivouspalvelu?	4
2	Miksi valita Joutsenmerkki?	4
3	Mitä voidaan Joutsenmerkitä?	5
4	Joutsenmerkin hakeminen	6
5	Määritelmät	7
6	Yleiset vaatimukset	9
7	Puhdistusaineet.....	11
8	Kuljetusvaatimukset	19
9	Resurssitehokkuus	21
10	Ympäristömerkittyjen tuotteiden ja palveluiden käyttö	22
11	Pisteiden laskeminen	23
12	Laadunhallinta.....	24
13	Työympäristöä koskevat eettiset vaatimukset	26
14	Luvan ylläpitäminen	28
	Joutsenmerkin säännöt palveluille	29
	Valvonta	29
	Kriteerien versiohistoria	29
	Seuraava kriteerisukupolvi (sukupolvi 5)	29
Liite 1	Laskentaesimerkki: vuoden aikana siivottu neliömäärä.....	30
Liite 2	Ei- ympäristömerkittyjen puhdistusaineiden valmistajat	31
Liite 3	Esimerkkejä perehdyttämisestä	35
Liite 4	Eettiset vaatimukset.....	37
Liite 5	Alihankkijat, jotka tarjoavat täyden palvelun (työntekijät, puhdistusaineet, jne.)	38
Liite 6	Alihankkijat, jotka tarjoavat vain työntekijöitä	39

076 Siivouspalvelut versio 4.2, 25.11.2025

Tämä on käänös englanninkielisestä asiakirjasta. Ristiriitatapauksissa pätee alkuperäinen teksti. Tähän suomenkieliseen käänöökseen ei ole sisällytetty kohtia niistä vaatimuksista, joissa on muita maita kuin Suomea koskevia kansallisia vaatimuksia.

Yhteystiedot

Pohjoismaiden ministerineuvosto päätti vuonna 1989 perustaa vapaaehtoisen ja virallisen ympäristömerkin. Alla olevat organisaatiot/yritykset vastaavat merkin toiminnasta kyseisten maiden hallitusten toimeksiannosta. Lisätietoja yritysten nettisivuilta.

Tanska

Ecolabelling Denmark
www.svanemaerket.dk

Suomi

Ympäristömerkintä Suomi Oy
<https://joutsenmerkki.fi>

Ruotsi

Ecolabelling Sweden
www.svanen.se

Islanti

Ecolabelling Iceland
www.svanurinn.is

Norja

Ecolabelling Norway
www.svanemerket.no

Tätä asiakirjaa saa kopioida vain kokonaisuudessaan tekemättä siihen muutoksia. Asiakirjan tekstiä saa lainata vain, jos sen laatija Pohjoismainen ympäristömerkintä mainitaan

1 Mikä on Joutsenmerkitty siivouspalvelu?

Joutsenmerkitty siivouspalvelu täyttää kunnianhimoiset ympäristövaatimukset, ja sillä on kokonaisvaltainen lähestymistapa ympäristötyöhön. Siivouspalvelu vähentää kulutustaan ja optimoi toimiaan aktiivisesti ja järjestelmällisesti.

Joutsenmerkitty siivouspalvelu:

- Vähentää terveydelle ja ympäristölle aiheutuvia vaikutuksia sääntelemällä tiukasti kemikaalien käyttöä.
- Käyttää vähintään 90 % ympäristömerkittyjä puhdistusaineita.
- Minimoi kuljetusten ympäristövaikutukset.
- Edistää materiaalien kierrätystä lajittelemalla jätteet.
- Työskentelee vähentääkseen muovipussien kulutusta.
- Henkilökunnalle on annettu ympäristökoulutusta ja he tuntevat ympäristöystävälliset puhdistusmenetelmät sekä ajotavat.
- Käyttää laatujärjestelmää, joka varmistaa hyvän siivouksen.
- Noudattaa työehtosopimuksen mukaista palkkausta ja työehtoja.

2 Miksi valita Joutsenmerkki?

- Siivouspalvelut voivat käyttää Joutsenmerkkiä markkinoinnissaan. Joutsenmerkki on erittäin tunnettu ja arvostettu Pohjoismaissa.
- Joutsenmerkki on kustannustehokas ja yksinkertainen tapa tiedottaa yrityksen ympäristötyöstä ja sitoutumisesta ympäristöasioiden hoitoon asiakkaille.
- Joutsenmerkki selventää tärkeimmät ympäristövaikutukset ja opastaa kuinka yritykset voivat vähentää päästöjä, luonnonvarojen käyttöä ja jätekuormitusta.
- Ympäristöystävällinen palvelu antaa yritykselle hyvät valmiudet viranomaisten tuleviin ympäristövaatimuksiin.
- Joutsenmerkin voidaan katsoa olevan suunnannäyttävä yrityksen ympäristötyölle.
- Joutsenmerkki asettaa ympäristövaatimusten lisäksi vaatimuksia myös tuotteen laadulle. Hyvä laatu on ympäristöteko ja Joutsenmerkki on myös laadun tae.

3 Mitä voidaan Joutsenmerkitä?

Yritykset, jotka tarjoavat tavallisia siivouspalveluita ja/tai ikkunanpesupalveluita, voivat saada Joutsenmerkin.

Hakija voi tarjota myös erikoissiivouspalveluita tai muita palveluita, joita nämä kriteerit eivät koske. Niitä ei kuitenkaan saa markkinoida osana Joutsenmerkittyjä siivouspalveluita.

Tavallisilla siivouspalveluilla tarkoitetaan sisätilojen puhtaanapidossa tarvittavaa säännöllistä siivousta. Tällaisiksi katsotaan esimerkiksi tarkastukset, jätehuolto, ylläpitosiivous ja lasien pesu sisätiloissa (esim. peilit, lasiseinät, ovet ja väliseinät). Tarkastamisella tarkoitetaan, että siivoustyöntekijät käyvät tilan läpi, arvioivat siivoustarpeen ja tyhjentävät roska-astiat. Vaatimukset koskevat myös moppien ja liinojen omatoimisessa tai ulkoistetussa pesussa käytettäviä pyykinpesuaineita.

Siivousta voidaan suorittaa työtiloissa, WC-tiloissa, ravintoloissa, hotelleissa, kouluissa, junien sisätiloissa, sairaaloissa, lentokoneissa ja yksityiskodeissa, näihin kuitenkaan rajoittumatta.

Ikkunanpesulla tarkoitetaan julkisivuikkunoiden puhdistamista (sisä- ja ulkopuolelta).

Jos siivouspalveluyritys tarjoaa sekä tavallisia siivouspalveluita että ikkunanpesua, molemmat palvelut voivat saada Joutsenmerkin. Kumpaakin palvelua tarjoavat siivouspalveluyritykset eivät voi kuitenkaan hakea ympäristömerkkiä vain ikkunanpesupalvelulle. Tällaisissa tapauksissa tavallisella siivouspalvelulla on oltava ympäristömerkki, jotta ikkunanpesu voi kuulua ympäristömerkittyyn palveluun. Siivouspalveluyritys voi valita hakevansa Joutsenmerkkiä vain tavalliselle siivouspalvelulle. Sillä ei ole velvollisuutta hakea merkkiä myös ikkunanpesulle. Ikkunanpesua voi markkinoida Joutsenmerkittynä ainoastaan sen sisältyessä lupaan.

Jos yritys tarjoaa vain ikkunoiden pesua, palvelu voi olla Joutsenmerkitty.

Erikoissiivouspalvelut eivät kuulu tuoteryhmään. Pohjoismainen ympäristömerkintä katsoo erikoissiivouspalveluiksi seuraavat siivouspalvelut: desinfiointi, uima-altaan puhdistus, tahranpoisto matoista, lattianhoito (mukaan lukien kiillotus, vahaus, öljyäminen, vahanpoisto ja kivilattian kyllästys), huonekalujen kiillotus, purkan ja liiman poisto, uunin puhdistus, graffitin poisto, antistaattisten huoneiden siivous (ESD-lattiat), saneeraustyöt (kuten homeen ja asbestin poisto), onnettomuuksien (kuten tulvien ja tulipalojen) jälkeen tehtävät puhdistustyöt, ilmastointikanavien puhdistus ja teollisuuden tuotantotilojen puhdistus (kuten puhdistilat, elintarviketeollisuuden ja maatalouden tuotantotilat), julkisivujen pesu sekä rakennusten ja leikkaussalien perusteellinen puhdistus. Joissakin tapauksissa Joutsenmerkittyyn siivoussopimukseen kuuluvat alueet vaativat myös säännöllistä erikoissiivousta hygieniasyistä. Esimerkiksi ruokakauppojen keittiöalueet voivat edellyttää desinfiointia viranomaisvaatimusten mukaisesti. Pohjoismainen ympäristömerkintä hyväksyy, että siivouspalvelu voi tarjota sekä tavallista että erikoissiivousta. Sen on kuitenkin ilmoitettava selkeästi, että vain tavallinen

siivouspalvelu on ympäristömerkitty. Tavallisessa siivouksessa ei saa käyttää desinfiointiaineita tai antibakteerisia tuotteita.

Sairaalasiivous voi saada Joutsenmerkin alueille, joilla tehdään tavallista siivousta. Hygieniasyistä erikoissiivousta edellyttävät alueet, kuten leikkaussalit, eivät sisälly tuoteryhmään, sillä ne on määritetty erikoissiivoukseksi.

Tarjottu siivouspalvelukokonaisuus voi saada Joutsenmerkin. Hakija ei voi hakea Joutsenmerkkiä tietyille asiakkaille tai tietyille siivouspalvelukonseptille. Hakija voi hakea Joutsenmerkkiä alueellisille yksiköille, jos ne ovat taloudellisesti erillisiä tulosityksiköitä. Joutsenmerkitty alueellinen yksikkö on ilmoitettava selkeästi.

4 Joutsenmerkin hakeminen

Hakeminen ja maksut

Tietoa hakemusprosessista, eri lupatyypeistä ja maksuista tämän tuoteryhmän osalta saa Joutsenmerkkiorganisaatioiden kansallisilta kotisivulta, katso yhteystiedot tämän asiakirjan alussa.

Mitä vaaditaan?

Siivouspalveluiden ja ikkunoiden pesun (IP) kriteerit koostuvat pakollisista ja pistevaatimuksista. Pakolliset vaatimukset merkitään O + numero ja ne on aina täytettävä. Pistevaatimukset merkitään P + numero ja jokaisesta pistevaatimuksesta saa tietyn määrän pisteitä. Pisteet lasketaan yhteen ja luvan saamiseksi on saavutettava tietty pistemäärä.

Ikkunoiden pesun on täytettävä kaikki pakolliset vaatimukset, jotka on merkitty (IP), eli kaikki O- ja P- vaatimukset, paitsi P1, O15 ja O16. Ikkunanpesua voi markkinoida Joutsenmerkittynä vain, jos ikkunanpesu sisältyy lupaan.

Vaatimustekstissä kuvataan myös, kuinka hakijan on osoitettava kunkin vaatimuksen täytyminen. Tätä kuvataan seuraavilla kuvakkeilla:

- Lataa/Upload
- Lataa/Download
- Ilmoita tiedot sähköisessä hakemuksessa
- Tarkistetaan paikan päällä

Joutsenmerkin saamiseksi:

- Kaikkien pakollisten vaatimusten tulee täytyä.
- On saavutettava minimimäärä pisteitä palvelutoiminnan luonteeseen perustuen. Käytä vaatimuksen O17 taulukkoa pisteiden laskemiseen.
- Pohjoismainen ympäristömerkintä suorittaa tarkastuksen paikan päällä.

Kaikki Pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle toimitetut tiedot käsitellään luottamuksellisesti. Tuotteiden toimittajat voivat toimittaa dokumentaatiota suoraan Pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle, ja myös nämä tiedot käsitellään luottamuksellisesti.

Luvan voimassaoloaika

Ympäristömerkin käyttöoikeus on voimassa niin kauan kuin tuote täyttää vaatimukset tai kunnes kriteereiden voimassaoloaika päättyy.

Ympäristömerkinnällä on oikeus pidentää kriteereiden voimassaoloaika sekä tarkistaa kriteereiden sisältöä. Mikäli kriteereitä pidennetään, myös luvan voimassaoloaika pidennetään automaattisesti ja luvanhaltijaa tiedotetaan asiasta.

Ympäristömerkintä ilmoittaa uusista tämän jälkeen voimaan tulevista vaatimuksista viimeistään vuotta ennen kriteereiden päättymispäivää. Näin luvanhaltijalle annetaan mahdollisuus uusien käyttö lupansa.

Vastuu sovellettavan lainsäädännön noudattamisesta

Hakiessaan Joutsenmerkkiä hakija/luvanhaltija vahvistaa noudattavansa kaikkia voimassa olevia ulko- ja sisäympäristöön liittyviä sääntelyvaatimuksia, jotka koskevat hakemuksen kohteena olevaa palvelua. Lisäksi hakija vakuuttaa, että tuotteet täyttävät kaikki Pohjoismaissa sovellettavat sääntelyvaatimukset. Näiden määräysten noudattaminen on edellytys luvan saamiselle.

Tarkastus paikan päällä ja muut valvontatoimenpiteet

Hakemuksen käsittelyn aikana Pohjoismainen ympäristömerkintä tekee paikan päällä suoritettavan tarkastuskäynnin varmistukseksi, että vaatimuksia noudatetaan. Tarkastuksen laajuus ja ajankohta määritellään tuoteryhmän mukaan ja mukautetaan aina kyseiseen käyttökohteeseen.

Lisätiedot

Pohjoismainen ympäristömerkintä antaa mielellään lisätietoja. Lisätietoa ja apua hakemiseen (kuten laskentataulukot ja sähköiset oppaat) löytyy kunkin maan Ympäristömerkintäorganisaation kotisivuilta. Katso yhteystiedot tämän asiakirjan alussa.

5 Määritelmät

Taulukko 1 Kriteeridokumentissa käytetyt termit

Tavallinen siivous	Kaikki lattioiden ja pintojen yleispuhdistukseen käytettävät tuotteet: <ul style="list-style-type: none"> • yleispuhdistusaineet ja käsiastianpesuaineet, • emäksiset ja vahvasti emäksiset puhdistusaineet • saniteettitilojen puhdistusaineet ja saniteettitilojen happamat puhdistus- ja kalkinpoistoaineet, • saippuapohjaiset puhdistusaineet • saippuapohjaiset lattianpuhdistusaineet • emäksinen vesi, probioottinen vesi • vahapitoinen pesuveteen lisättävä lattianhoitoaine • moppien kyllästysaineet, joissa puhdistavat ja desinfioivat ominaisuudet • tahrannoitusteaineet • hankausvoiteet
--------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> vaahdonrajoitinaineet ja suihketuotteet, joissa on mikro-organismia, joita käytetään pintojen kuten lattioiden puhdistamiseen. <p>Jos hakija käyttää kertakäyttöisiä moppeja, moppien kemikaalien on täytettävä vaatimukset.</p> <p>"Lattianhoitoa" ei määritellä tavalliseksi siivoukseksi, katso määritelmä alempana.</p>
Ikkunanpesu	Kaikki ikkunanpesuun käytettävät tuotteet. Deionisoitun/demineralisoitun veden, kuten ultrapuhtaan veden käyttö katsotaan "käsitellyksi vedeksi", katso määritelmä alempana.
Pyykinpesuaineet	Kaikki tekstiilien pesuun tarkoitetut tuotteet (sekä oma pesu että ulkoiset pesulat), mukaan lukien moppien ja siivousliinojen kyllästämisen.
Puhdistusaineet	Kaikki siivouspalvelun käyttämät kemialliset tuotteet mukaan lukien kemikaalit, jotka on lisätty kosteisiin siivousliinoihin ja moppeihin.
Käsitelty vesi	Käsitellyn veteen kuuluvat deionisoitu tai demineralisoitu vesi ja muut vedet, jotka sisältävät pieniä pitoisuuksia aineita, joiden pitoisuutta ei ole muutoin rajoitettu, ilman pinta-aktiivisia aineita ja joiden pH on 4–10. Pohjoismaisen ympäristömerkinnän on arvioitava jokainen käsitelty vesityyppi erikseen ja päätettävä, sopiiko se tuotetyyppiin vai ei. Käsitellyn veden määrää ei lasketa tavalliseksi puhdistusaineeksi, eikä sitä oteta huomioon laskettaessa vaatimuksessa O5 Puhdistusaineiden kulutus tai vaatimuksessa O6 Ympäristömerkittyjen puhdistusaineiden osuutta. Vettä, johon on lisätty pesuainetta, pidetään tavallisena siivouksena. Huom. otsonivettä ja sähkökemiallisesti aktivoitua vettä (ECA-vesi) ei saa käyttää luokitusta ja poissuljettuja aineita koskevien vaatimusten vuoksi: "O9 Ei-ympäristömerkityt puhdistusaineet, vaaraluokitus" ja "O10 Ei-ympäristömerkityt puhdistusaineet: aineet, joita ei saa sisältyä".
Erikoissiivous	Kemialliset tuotteet, joita käytetään esim. desinfiointiin, uima-altaiden puhdistukseen, tahranpoistoon matoista, lattianhoitoon (mukaan lukien kiillotus, vahaus, öljyäminen, vahanpoisto ja kivilattian kyllästys), huonekalujen kiillotus, purkan ja liiman poisto, uunin puhdistus, graffitin poisto, antistaattisten huoneiden siivous (ESD-lattiat), saneeraustyöt (kuten homeen ja asbestin poisto), onnettomuuksien (kuten tulvien ja tulipalojen) jälkeen tehtävät puhdistustyöt, ilmastointikanavien puhdistus ja teollisuuden tuotantotilojen puhdistus (kuten puhdistilat, elintarviketeollisuuden ja maatalouden tuotantotilat), julkisivujen pesu sekä rakennusten ja leikkaussalien perusteellinen puhdistus. Pesukoneiden puhdistus ei kuulu kriteereihin, joten koneiden puhdistukseen käytetyt tabletit eivät kuulu kriteereihin.
Otsonivesi	Otsonipitoista vettä ei hyväksytä käytettäväksi.
Emäksinen "vesi"	Suodatetusta vesijohtovedestä, joka elektrolysoidaan kaliumkarbonaatilla, saadaan vesiliuos, jonka kaliumhydroksidipitoisuus on alhainen ja pH yli 10. Tämä on kemiallinen liuos, jota ei voi enää pitää vetenä. On virheellistä kutsua ainetta "vedeksi", ja tätä pitäisi pitää tavallisena puhdistusaineena. Emäksinen vesi määritellään tavalliseksi puhdistusaineeksi.
Ultrapuhtas vesi	Erittäin hyvin puhdistettu vesi, josta on poistettu kaikki mineraalit, hiukkaset, bakteerit, mikrobit ja liunneet kaasut. ¹
Suodatettu vesi	Suodatettu vesi on vesijohtovettä, joka on suodatettu epäpuhtauksien ja yhdisteiden eli orgaanisten ja epäorgaanisten materiaalien sekä biologisten epäpuhtauksien poistamiseksi.
Deionisoitu ja demineralisoitu vesi	Deionisoitun /demineralisoitun vesijärjestelmät perustuvat käänteisosmoosiin ja ioninvaihto-/deionisaatioveden puhdistukseen. Deionisoitun veden prosessissa ionit poistetaan vedestä ioninvaihtohartseilla.
Probioottinen vesi	Eli yleisimmin mikrobi- ja puhdistusaineina tunnetut (MBCPt), käyttävät mikro-organismia pintojen tai ympäristöjen puhdistamiseen. Nämä tuotteet sisältävät mikro-organismia, jotka voivat hajottaa orgaanista ainesta, poistaa hajuja ja haitallisia mikro-organismia. Mikro-organismia, kuten bakteereja, sieniä, bakteriofageja ja/tai näiden yhdistelmiä voidaan käyttää. Tätä pidetään tavallisena puhdistusaineena.

¹ <https://semiconductor.samsung.com/support/tools-resources/dictionary/purity-on-another-level-ultrapure-water/>

ECA-vesi	Sähkökemiallisesti aktivoitu vesi (ECA-vesi) on prosessi, jossa tuotetaan desinfiointiainetta veden, suolan ja sähkön avulla. ECA-veden vaikuttava aine on kloori. ECA-vettä ei ole hyväksytty käytettäväksi.
Hopea-/kuparivesi	Joillekin tuottajille hopea- ja kupari-ionit on kytketty suoraan vedenottoon. Hopea- ja kupari-ioneilla on biosidivaikutus vedessä oleviin bakteereihin, desinfiomalla vettä. Hopea-, kuparivesi ei ole hyväksytty käytettäväksi.
Lattianhoito	Lattioiden kunnossapitoon ja kyllästämiseen käytettävät tuotteet kuten lattialakat, kiillotus, vahaus, öljyäminen ja vahan/maalin poisto. Lattioiden puhdistus- ja hoitotuotteita ei pidetä lattianhoitona vaan ne määritellään tavalliseksi siivoukseksi. Kun lattian pinnalle levitetään aineita, kuten polyeteeniä, kovavahaa, akryylipolymeeriä tai vastaavia, pinnalle jää kalvo tai pinnoite veteen liukenemattomista aineista. Pinnoitteesta poistuvat lattianhoitotuotteet sisältävät usein vaarallisia PFAS-yhdisteitä, jotka on kielletty Joutsenmerkityissä tuotteissa, Ammattimaisessa lattianhoidossa käytettäviä puhdistus- ja kiillotuskoneita, jotka puhdistavat mekaanisesti jättämättä pinnoitetta pidetään "siivouksena" ei "lattianhoitona"
Alihankkijat	Alihankkijoilla tarkoitetaan siivouspalveluiden palveluntarjoajia (ulkoisia yrityksiä, jotka tarjoavat palveluita suoraan hakijan asiakkaille hakijan toimeksiannosta ja hakijan lukuun ja riskillä
Muovipussit	Muovipusseja käytetään jätteen keräämiseen ja kuljettamiseen, esimerkkinä roskakorien pienet pussit (5–10 l tai enemmän) sekä suuremmat siivouskärryjen pussit, (100 l ja suuremmat).
Ympäristömerkityt tuotteet	Tuotteet ja palvelut, joilla on voimassa oleva Joutsenmerkki tai EU-ympäristömerkki. Muovipusseille hyväksytään myös Sininen Enkeli -merkki (Blue Angel). Käsisaippuulle sekä kone- ja käsiastianpesuaineille on hyväksytty myös Bra Miljöval. Työvaatteisiin hyväksytään GOTS (Global Organic Textile Standard).
INSTA 800	Pohjoismainen standardi "Cleaning quality – Measurement system for evaluation of cleaning quality" on siivouksen teknisen laadun määrittely- ja arviointijärjestelmä.
Sertifioitu ympäristöjärjestelmä	ISO9001 ja 14001 tai EMAS johtamisjärjestelmät.

6 Yleiset vaatimukset

01 Yrityksen ja palvelun kuvaus (IP)

Hakijan tulee kuvailla yritys ja sen tarjoamat siivouspalvelut Pohjoismaisen ympäristömerkinnän "Template for reporting requirements" -mallin mukaisesti, joka on ladattavissa Nordic Ecolabelling Portalista.

Alihankkijoiden käyttö on dokumentoitava.

"Alihankkijoilla tarkoitetaan siivouspalveluiden palveluntarjoajia (ulkoisia yrityksiä, jotka tarjoavat palveluita suoraan hakijan asiakkaille hakijan toimeksiannosta ja hakijan lukuun ja riskillä).

Alihankkijoita koskeva vaatimus O24 on täytettävä.

Kuvaus yrityksestä ja siivouspalveluista "Template for reporting requirements" -mallin mukaisesti.

02 Siivottava pinta-ala neliömetreinä (IP)

Siivouspalvelu:

Hakijan tulee laskea siivottavan lattiapinta-alan määrä neliömetreinä vuodessa. Käytä välilehteä "Square metres" taulukossa "Template for reporting requirements".

Vuodessa siivottavien neliömetrien määrä lasketaan sopimusten perusteella, joissa on määritetty siivoustiheys ja siivottavat neliömetrit.

Tarkastukset, joissa siivoushenkilöstö tarkistaa huoneen kunnan siivoamatta sitä, sisältyvät siivottujen neliömetrien laskelmaan.

Siivottavalla lattiapinta-alalla neliömetreinä tarkoitetaan "tavallisen siivouksen" mukaan siivottavan pinta-alan määrää.

Laskelmissa ei tule ottaa huomioon erikoissiivousta tai lattianhoitoa (eikä ikkunanpesua).

Katso laskentaesimerkki liitteessä 1.

Jos hakijalla ei ole tietoa siivoustiheydestä ja neliömetreistä, siitä on ilmoitettava. Vuosittaisten neliömetrien määrän on tässä tapauksessa perustuttava kokopäiväisten työntekijöiden määrään. Yhden kokopäiväisen työntekijän arvioidaan siivoavan 430 000 m².

m² vuodessa = kokopäiväisten työntekijöiden määrä × 430 000 m²

Ikkunanpesu:

Hakijan on kuvattava, miten ikkunoiden pesusta sisä- ja ulkopuolelta pidetään kirjaa.

On dokumentoitava, miten siivouspalvelu mittaa työn suorittamista. Käytetäänkö yksikkönä esimerkiksi neliömetrejä, ikkunoiden määrää, kerrosten määrää tai vastaavaa.

Siivouspalvelut:

- 🏠 Laskelma siivotuista neliömetreistä, mikä perustuu kaikkiin asiakkaisiin ja missä näkyy viikossa tai kuukaudessa siivottujen neliömetrien määrä kerrottuna vuositasa vastaavaksi. Käytä "Template for reporting requirements" -mallin "Square metres" -välilehteä.
- 🏠 Kopio vähintään kolmesta sopimuksesta, joissa näkyy neliömetrien määrä.
- 👤 Tarkistetaan paikan päällä.

Vaihtoehtoisesti:

- 🏠 Laskelma siivotuista neliömetreistä kokopäiväisten työntekijöiden määrän mukaan. Käytä laskelmassa "Template for reporting requirements" -mallin "Square metres" -välilehteä.
- 🏠 Yhteenveto työntekijöistä, mistä käy ilmi kokopäiväisten työntekijöiden osuus.
- 👤 Selvitys siitä, miksi hakija ei voi antaa tietoja siivoustiheydestä tai asiakaskohtaisista neliömetreistä.

Ikkunanpesu:

- 👤 Kuvaus vaatimuksen mukaisesta ikkunanpesuyksiköiden kirjanpitojärjestelmästä.
- 🏠 Kopio vähintään kolmesta sopimuksesta, joissa näkyy, miten ikkunanpesupalvelu mittaa työn suorittamista.
- 👤 Tarkistetaan tarkastuskäynnillä.

7 Puhdistusaineet

03 Puhdistusaineiden tiedot (IP)

Yleiskatsaus kaikista käytetyistä puhdistusaineista. Tähän sisältyvät:

- Tavallinen siivous
- Pyykinpesuaineet, sekä omatoimisessa ja ulkoistetussa pesussa käytettävät
- Ikkunanpesu
- Käsitellyt vedet
- Erikoissiivous

Nimi, valmistaja, käyttötarkoitus, ympäristömerkki ja lupanumero (jos on) on ilmoitettava.

Käytä ”Template for reporting requirements” -mallin ”Cleaning products” -välilehteä.

Tavallinen siivous: kaikki lattioiden ja pintojen ylläpitosiivouksessa käytettävät tuotteet. Katso esimerkit Taulukko 1 ”Määritelmät

Pyykinpesuaineet: kaikki tekstiilien omatoimisessa ja ulkoistetussa pesussa käytettävät tuotteet, mukaan lukien moppien ja liinojen kyllästysaineet. Katso esimerkit Taulukko 1 ”Määritelmät”

Ikkunanpesu: Kaikki ikkunanpesussa käytettävät tuotteet.

Deionisoitua/demineralisoitua vettä, kuten ”ultrapuhdasta vettä”, pidetään ”käsiteltyinä vetenä”. Katso määritelmä alta. Katso esimerkit Taulukko 1 ”Määritelmät”

Käsitelty vesi: Käsiteltyä vettä ovat deionisoitu ja demineralisoitu vesi sekä muut vedet, joissa ei ole kiellettyjä aineita alhaisina pitoisuuksina ja joissa ei ole pinta-aktiivisia aineita. Pohjoismainen ympäristömerkintä arvioi jokaisen käsitellyn veden erikseen ja päättää sen sopivuudesta.

Käsiteltyä vettä ei lasketa tavalliseksi puhdistusaineeksi, joten sitä ei oteta huomioon laskettaessa puhdistusaineiden kulutusta vaatimuksen O5 mukaisesti, eikä vaatimuksen O6 mukaisessa Joutsenmerkittyjen puhdistusaineiden osuudessa.

Vesi, johon on lisätty aktiivisia ainesosia, on tavallinen puhdistusaine.

Alkaalinen vesi/emäksinen vesi, joka on ionisoitua ”vettä”, pidetään tavallisena puhdistusaineena, eikä sitä määritellä ”käsitellyksi vedeksi”.

Huomaa, että otsonivettä ja sähkökemiallisesti aktivoitua vettä (ECA-vettä) ei saa käyttää vaaraluokitusten ja kiellettyjä ainesosia koskevien vaatimusten O9 ja O10 takia.

Erikoissiivous ei sisälly ympäristömerkittyyn palveluun:

Kemikaalit, joita käytetään esimerkiksi desinfiointissa, uima-altaan puhdistuksessa, mattojen tahrannoitossa, lattianhoidossa (kiillotus, vahaus, öljyminen ja vahan/maalin poisto), huonekalujen kiillotuksessa, kivilattian kyllästämiseksi, purkan ja liiman poistossa, uunin puhdistuksessa, graffitin poistossa, antistaattisten huoneiden siivouksessa, saneeraustöissä, onnettomuuksien jälkeen tehtävissä puhdistustöissä, ilmastointikanavien puhdistuksessa ja teollisuuden tuotantotilojen puhdistuksessa (kuten puhdistilojen, elintarviketeollisuuden ja maatalouden tuotantotilojen puhdistuksessa), julkisivujen pesussa sekä rakennusten ja leikkaussalien perusteellisessa puhdistuksessa.

Erikoispuhdistukseen tarkoitetut tuotteet on ilmoitettava kohdassa "Template for reporting requirements", jotta käytetyt tuotteet voidaan luokitella. Pohjoismainen ympäristömerkintä päättää, pidetäänkö tuotetta erikoispuhdistusaineena vai ei.

Käyttöturvallisuustiedotteet REACH-asetuksen (asetus 1907/2006 /EY) liite II mukaan ja käyttäjätiedot on oltava saatavilla digitaalisesti tai paperilla siellä, missä puhdistusaineita käytetään.

- ☰ Hankintaluettelo tällä hetkellä käytettävistä puhdistusaineista.
- ☰ Kaikkien puhdistusaineiden yleiskuvaus. Ilmoita nimi, valmistaja, tuotetyyppi, käyttötarkoitus, ympäristömerkki ja lupanumero (jos on).

Käytä "Template for reporting requirements" -mallin "Cleaning products" -välilehteä.
- ☞ Kuvaus miten siivouspalvelun henkilökunta löytää käyttöturvallisuustiedotteet.
- ♀ Käyttöturvallisuustiedotteet ja käyttäjätiedot tarkistetaan tarkastuskäyntien aikana.

04 Oikea annostelu (IP)

Valmistajan suositusten mukaisen oikean annostelun takaamiseksi, kaikkien työntekijöiden on käytettävä kemikaalien annostelulaitteita tai mittavälineitä.

Yritysten, joilla on omat pesutilat ja pesukoneet siivousliinojen ja moppien pesua varten, on myös käytettävä annostelulaitetta pyykinpesun yhteydessä. Tämän on oltava osa siivouspalvelun menettelytapoja.

- ☰ Kopio menettelytapaohjeistuksesta.
- ♀ Tarkistetaan tarkastuskäynnillä.

05 Puhdistusaineiden kulutus (IP)

Tavallisten puhdistus- ja pyykinpesuaineiden kokonaiskulutus saa olla enintään 300 mikrolitraa/m² (0,300 ml/ m²).

Kulutus lasketaan Joutsenmerkityssä siivouspalvelussa käytettyjen tavallisten puhdistusaineiden kokonaistilavuuden (sisältää tuotteen sisältämän veden) sekä omatoimisessa että ulkoistetussa pyykinpesussa käytettyjen pyykinpesuaineiden käytön mukaan.

Ikkunanpesussa käytettyjen tuotteiden tilavuus ei sisälly laskelmaan. Se on ilmoitettava erikseen.

Käytä "Template for reporting requirements" -mallin "Cleaning products" -välilehteä.

Kiinteät puhdistusaineet eli jauhemaiset tekstiilipesuaineet ja tablettipuhdistusaineet huomioidaan kulutuksen laskennassa seuraavasti: 1 g vastaa 5 ml.

Erikoispuhdistukseen käytettävät puhdistusaineet jätetään pois laskelmasta.

Käsiteltyä vettä ei lasketa mukaan.

Tuotteet, joita siivousyritys hankkii asiakkaan puolesta ja jotka eivät liity suoraan siivouspalveluihin, kuten esimerkiksi konetiskiaine asiakkaan tiskikoneisiin, käsitiskiaine asiakkaan käyttöön tai nestesaippua WC-tiloihin, ei lasketa mukaan.

Katso ”tavallisen siivouksen”, ”pyykinpesuaineiden” ja ”ikkunanpesun” kuvaus vaatimuksesta O3 ja puhdistusaineiden esimerkit liitteestä 3.

- ☞ Laskelma kulutuksesta vaatimuksen mukaisesti neliometriä kohden. Käytä ”Template for reporting requirements” -mallin ”Cleaning products” -välilehteä.
- ☞ Ostotilastot kaikilta kemikaalitoimittajilta. Ilmoita kemikaalin nimi ja ostettu määrä vuositasolla.
- ☞ Ilmoita ikkunanpesuun käytettävien puhdistusaineiden määrä erillään muusta kemikaalikulutuksesta.

Käytettäessä ulkopuolista pesulaa moppien ja siivousliinojen pesuun on seuraavat asiat dokumentoitava puhdistusaineiden kokonaiskulutuksen laskemisessa:

- ☞ Pesulan vahvistus siivousliinojen ja moppien pesussa käytetystä pesuaineesta per kilo. Vaihtoehtoisesti käytetään standardiarvoa 11 ml/kg.
- ☞ Pesulan vahvistus tai lasku, josta näkee pestävien moppien ja liinojen määrän per vuosi.

P1 Puhdistusaineiden kulutus

Hakija saa pisteitä **tavanomaisten puhdistusaineiden** ja **pyykinpesuaineiden** vähäisestä kulutuksesta.

Maksimissaan 5 pistettä on saavutettavissa.

Taulukko 2 Laskelma kulutuksesta.

Kulutus, mikrolitra / m ² siivottu ala	Pisteet
alle tai 50 mikrolitraa / m ²	5 p
51–100 mikrolitraa / m ²	4 p
101–150 mikrolitraa / m ²	3 p
151–200 mikrolitraa / m ²	2 p
201–250 mikrolitraa / m ²	1 p

Selvitys laskelmasta, katso O5.

Ikkunanpesussa käytettyjen puhdistusaineiden tilavuutta ei tule sisällyttää neliometriä kohden laskettuun kulutukseen.

- ☞ Laskelma puhdistusaineiden kulutukset vaatimuksen O5 mukaan.

O6 Ympäristömerkittyjen puhdistusaineiden osuus (IP)

Vähintään 90 % siivouspalvelun käyttämästä **tavallisesta siivouksesta**, **pyykinpesuaineista** ja **ikkunoiden puhdistuksesta** on oltava ympäristömerkittyjä.

Käytä ”Template for reporting requirements” -mallin ”Cleaning products” -välilehteä.

Kulutus lasketaan ympäristömerkityssä palvelussa käytettyjen tavallisten puhdistusaineiden, ikkunanpesuaineiden sekä omatoimisessa ja ulkoistetussa pesulassa käytettyjen pyykinpesuaineiden kokonaistilavuuden mukaan O5.

Ympäristömerkillä tarkoitetaan Joutsenmerkkiä, EU-ympäristömerkkiä tai Bra Miljöval -merkkiä.

Määrä lasketaan tilavuusprosentteina käytettyjen puhdistusaineiden (tavallinen siivous, tekstiilien pesu, ikkunanpesu) kokonaismäärästä vuodessa.

Katso vaatimuksessa O3 kuvaukset "Tavallinen siivous", "tekstiilien pesuaineet" ja "ikkunanpesu" ja esimerkkejä puhdistusaineista liitteessä 3.

Käsiteltyä vettä ei lasketa mukaan.

Laskelma ympäristömerkittyjen kemikaalien osuudesta vaatimuksen mukaisesti. Käytä "Template for reporting requirements" -mallin "Cleaning products" -välilehteä.

P2 Ympäristömerkityt puhdistusaineet (IP)

Hakija saa pisteitä ympäristömerkittyjen **tavallisten puhdistusaineiden, pyykinpesuaineiden ja ikkunanpesuaineiden** suuresta käyttöosuudesta. Tämän vaatimuksen enimmäispistemäärä on 4 pistettä.

Taulukko 3 Ympäristömerkittyjen puhdistusaineiden osuudet

Ympäristömerkittyjen puhdistusaineiden osuus	Pisteet
Ympäristömerkittyjen osuus 100 tilavuusprosenttia	4 p
Ympäristömerkittyjen osuus < 98–99 tilavuusprosenttia	3 p
Ympäristömerkittyjen osuus < 96–97 tilavuusprosenttia	2 p
Ympäristömerkittyjen osuus < 93–95 tilavuusprosentilla	1 p

Laskelma ympäristömerkittyjen tuotteiden kulutuksesta vaatimuksen O6 mukaisesti.

O7 Käsitellyn veden tiedot (IP)

Tämä vaatimus koskee vain yrityksiä, jotka käyttävät käsiteltyä vettä. Tätä sovelletaan kaikentyypiseen käsiteltyyn veteen, mukaan lukien käyttövalmiina ostettu, paikan päällä tehty tai suoraan pesulaitteissa tuotettu vesi.

Alla olevat tiedot tarvitaan jokaisesta hakijan käyttämästä käsitellyn veden tyypistä:

- Määrä litroissa/vuosi
Jos tarkkaa tietoa ei ole saatavilla, käytöstä on tehtävä arvio tai kuvaus.
- valmistus paikan päällä tai osto valmiina
- käyttöalue
- Syy käsitellyn veden käyttöön (verrattuna perinteisiin puhdistusaineisiin)
- Veden käsittelyn tekninen kuvaus
- Käsittelyprosessi
- Lisättyjen/syntyneiden aineiden pitoisuus
- Käsitellyn veden pH arvo

Käsitelty vesi: Käsiteltyyn veteen kuuluvat deionisoitu ja demineralisoitu vesi ja muut vedet, jotka sisältävät muuten rajoittamattomia aineita pieninä pitoisuuksina, ilman pinta-aktiivisia aineita ja joiden pH-arvo on 4–10.

Pohjoismaisen ympäristömerkinnän on arvioitava jokainen käsitelty vesityyppi erikseen ja päätettävä, sopiiko se tähän määritelmään vai ei.

Tiedot vaatimuksen mukaisesti.

O8 Käsitellyn veden valmistus (IP)

Tämä vaatimus koskee vain yrityksiä, jotka käyttävät käsiteltyä vettä. Tätä sovelletaan kaikenlaisiin käsiteltyyn veteen, mukaan lukien käyttövalmiina ostettu, paikan päällä tehty tai suoraan pesulaitteissa tuotettu vesi.

- Kun tuotetaan käsiteltyä vettä, veden kulutus ei saa olla yli 1,5 kertaa suurempi kuin tuotetun käsitellyn veden määrä.
Esimerkiksi 100 käsitellyn vesilitran valmistukseen voidaan käyttää enintään 150 litraa vettä.
- Jos hakija valmistaa käsitellyn veden itse, käytössä on oltava toimintamenetelmä, joka varmistaa, että yrityksen käsitellyn veden järjestelmää huolletaan säännöllisesti ja vedenkulutus minimoidaan.

Tämä koskee kemikaalien (kuten granulaattien, suolatablettien ja ioninvaihtohartsin) lisäämistä, suodattimien ja kalvojen vaihtamista sekä laitteiden huoltamista käsitellyn veden optimaalista valmistusta varten.

Asiakirja, joka osoittaa vaatimuksen täyttymisen vedenkulutuksen osalta.

Vaatimuksen mukainen toimintamenetelmä.

P3 Käsitelty vesi ja vedenkulutus (IP)

Tämä vaatimus koskee vain yrityksiä, jotka käyttävät käsiteltyä vettä.

Hakija saa pisteitä alhaisesta vedenkulutuksesta käsitellyn veden valmistukseen liittyen.

Tämän vaatimuksen enimmäispistemäärä on 2 pistettä.

Taulukko 4 Vedenkulutus

Veden kulutus	Pisteet
≤ 1,3 kertaa tuotetun käsitellyn veden määrä ≤ 130 litraa 100 puhtaan vesilitran valmistukseen	2 p
≤ 1,3–1,4 kertaa tuotetun käsitellyn veden määrä 131–140 litraa 100 puhtaan vesilitran valmistukseen	1 p

Veden kulutuksen dokumentointi vaatimuksen O8 mukaisesti.

O9 Ei-ympäristömerkityt puhdistusaineet, vaaraluokitus (IP)

Tavalliset puhdistusaineet, pyykinpesuaineet, käsitelty vesi ja ikkunanpesuaineet, joilla ei ole ympäristömerkkiä, eivät saa luokittua alla olevassa taulukossa kuvatuilla vaaralausekkeilla.

Huom: Pyykinpesuaineita ei tarvitse dokumentoida käytettäessä Joutsenmerkittyjä pesuloita.

Katso ”tavallisten puhdistusaineiden”, ”pyykinpesuaineiden” ja ”ikkunanpesun” kuvaus vaatimuksesta O3.

Vaatimus koskee myös puhdistus- ja kosteuspyyhkeisiin sekä moppeihin lisättyjä tuotteita. Vaatimus koskee lisäksi moppien ja siivousliinojen pesemisessä (sekä oma pesu että ulkoiset pesulat) käytettäviä kemikaaleja.

Taulukko 5 Tuotteen luokittelu

CLP-asetus 1272/2008		
Vaaraluokka	Vaaraluokka ja kategoria	Vaaralauseke
Vesiympäristölle vaarallinen	Acute category 1 Chronic categories 1-4	H400, H410, H411, H412*, H413
Välitön myrkyllisyys	Acute Tox 1-4	H300, H310, H330, H301, H311**, H331, H302**, H312**, H332**
Kerta-altistumisesta ja toistuvasta altistumisesta aiheutuva elinkohtainen myrkyllisyys	STOT SE 1-2 STOT SE 3 (koskee vain spray-tuotteita) STOT RE 1-2	H370, H371 H372, H373 H335 koskee vain spray-tuotteita***
Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa	Category 1A, 1B, 1C	H314 koskee vain spray-tuotteita***
Vaurioittaa vakavasti silmiä	Eye Dam.1 (koskee vain spray-tuotteita***)	H318 koskee vain spray-tuotteita***
Aspiraatiovaara	Category 1	H304
Hengitysteitä tai ihoa herkistävät aineet	Resp. Sens. 1, 1A tai 1B Skin Sens. 1, 1A tai 1B	H334, H317 tai EUH208-lausekkeella merkityt: "Sisältää (herkistävän aineen nimi). Voi aiheuttaa allergisen reaktion." ****
Syöpää aiheuttava	Category 1A/1B/2	H350, H351
Sukusolujen perimää vaurioittava	Category 1A/1B/2	H340, H341
Lisääntymiselle vaarallinen	Category 1A/1B/2/Lact	H360, H361, H362
Saattaa aiheuttaa hormonitoiminnan häiriöitä ihmisessä	ED HH 1 ED HH 2	EUH380 EUH381
Epäillään aiheuttavan hormonitoiminnan häiriöitä ympäristössä	ED ENV 1 ED ENV 2	EUH431 EUH431
Kertyy ympäristöön ja eläviin eliöihin, myös ihmisiin Hitaasti hajoava, biokertyvä ja myrkyllinen Erittäin hitaasti hajoava ja erittäin biokertyvä	PBT vPvB	EUH440 EUH441
Voi aiheuttaa vesivarojen pitkäkestoista/erittäin pitkäkestoista hajakuormitusta Hitaasti hajoavat, kulkeutuvat ja myrkylliset Erittäin hitaasti hajoavat ja erittäin kulkeutuvat	PMT vPvM	EUH450 EUH451

Huomaa, että valmistaja vastaa tuotteen luokitukselta.

*Tekstiilien pesuaineet, jotka sisältävät vetyperoksidia (CAS-nro 7722-84-1) saavat poikkeuksen luokitukselle H412, jos annostelu tapahtuu automaattisen annostelujärjestelmän avulla.

**Ammattikäytön tuotteet voidaan luokitella H302, jos luokitus on seurausta peretikkahapon pitoisuudesta (CAS 79-21-0) H312 ja H332, jos pakkaus on suunniteltu niin, että käyttäjä ei joudu kosketuksiin tuotteen kanssa.

***Spraypullot tai vastaavat, jotka on varustettu sellaisilla suuttimilla, joista ei muodostu suihkepilveä voidaan luokitella H314, H335 ja H318.

**** Vaatimus ei koske tekstiilipesuaineita, jotka luokitellaan lausekkeilla H334, H317 tai lausekkeella EUH 208 ja tarkennuksella "Sisältää (herkistävän aineen nimi). Voi aiheuttaa allergisen reaktion." entsyymisisällön perusteella. Tämä edellyttää kuitenkin, että entsyymit ovat kapseloituina tai nestemäisessä muodossa.

☞ Liite 2 tai vastaava vakuutus täytettynä ja allekirjoitettuna.

☞ Tuotteen käyttöturvallisuustiedote REACH-asetuksen (asetus 1907/2006 /EY) liite II mukaan.

☞ Jos tuote on luokiteltu vaaralausekkeilla H302, H312 tai H332: tuotepakkauksen tekninen kuvaus.

☞ Siivousyrityksen selvitys siitä, että vaaralausekkeilla H318 ja H335 merkityt tuotteita ei käytetä sprayspulloissa laimennettuina tai laimentamattomina.

O10 Ei-ympäristömerkityt puhdistusaineet: aineet, joita ei saa sisältyä (IP)

Seuraavia aineita tai aineryhmiä ei saa sisältyä **tavallisiin puhdistusaineisiin, pyykinpesuaineisiin, käsiteltyyn veteen ja ikkunanpesuaineisiin**, jotka eivät ole ympäristömerkityjä.

Epäpuhtauksia ei lasketa sisältyviksi aineiksi, eivätkä vaatimukset siten koske niitä. Sisältyvien aineiden ja epäpuhtauksien määritelmä on liitteessä 2.

Vaatimus koskee myös puhdistus- ja kosteuspyyhkeisiin sekä moppeihin lisättyjä tuotteita (puhdistusaineet sekä antibakteeriset ja /tai nanohopeapinnoitteet).

Myös moppien ja liinojen pesussa käytettävät pyykinpesuaineet (sekä omatoimisessa pesussa että ulkoisissa pesuloissa) otetaan huomioon. Jos tuotteet pestään Joutsenmerkityissä pesuloissa, käytettyjä pesuaineita ei tarvitse dokumentoida.

- Alkyylifenolit (AP), kuten butyylihydroksianisoli (BHA, CAS-nro 25013-16- 5), alkyylifenolietoksyalaatit (APEO) ja muut alkyylifenolijohdannaiset (APD)
Poikkeus hajusteiden BHT:lle (CAS-nro 128-37-0), kun määrä hajusteessa on ≤ 100 ppm edellyttäen, että tuotteen sisältämä määrä on ≤ 1 ppm.
- Bentsalkoniumkloridi (CAS-nro 63449-41-2)
- Bisfenolit ja bisfenolijohdannaiset, jotka kuuluvat 34 aineen ryhmään, joiden Euroopan kemikaalivirasto (ECHA) on tunnistanut vaativan lisäsääntelytoimia EU:n riskien hallinnassa. Niiden tiedetään häiritsevän tai mahdollisesti häiritsevän ihmisten ja ympäristön hormonitoimintaa, tai ne voidaan tunnistaa lisääntymismyrkyllisiksi.²
- Boorihappo, boraatit ja perboraatit
- Lineaariset alkyylibentseenisulfonaatit (LAS)
- Etyleenidiamiinitetraetikkahappo* (EDTA, CAS-nro 6381-92-6) ja sen suolat sekä dietyleenitriamiini (DTPA, CAS-nro 67-43-6) ja sen suolat.
- Nanomateriaalit/partikkelit**
- Nitromyskit ja polysykliset myskiyhdisteet
- NTA (nitriilotrietikkahappo), CAS-nro. 139-13-9 ja sen suolat
- Mikromuovit

² Säädestarpeiden arviointi: Bisfenolit, ECHA, 16. joulukuuta 2021: Osio 2.1: Bisphenols for which further EU RRM is proposed: <https://echa.europa.eu/documents/10162/c2a8b29d-0e2d-7df8-dac1-2433e2477b02>

- Metyylidibromiglutaronitriili (MG, CAS-nro 35691-65-7)
- Optiset valkaisuaineet
- Orgaaniset klooriyhdisteet, hypokloriitit ja hypokloorihapoke
Poikkeus: kompleksinmuodostajat, kuten MGDA ja GLDA, voivat sisältää NTA:ta epäpuhtautena raaka-aineessa alle 0,2 %:n pitoisuuksina, jos lopputuotteen pitoisuus on alle 0,1 %.
- PBT- ja vPvB-aineet REACH-asetuksen liitteen XIII mukaisesti, mukaan lukien aineet, joita tutkitaan ECHA PBT -arviointiluettelon mukaisesti <https://echa.europa.eu/pbt/-/dislist/details/0b0236e1889ab857>
- Fosfaatit
- Ftalaatit (ftaalihapon esterit, CAS-nro 88-99-3)
- Poly- ja perfluoratut aineet (PFAS)
- Mahdolliset tai tunnistetut hormonihäiritsijät EU-jäsenmaiden ”Endocrine Disruptor Lists” -luetteloiden I, II ja III mukaisesti:
  - <https://edlists.org/the-ed-lists/list-i-substances-identified-asendocrine-disruptors-by-the-eu>
  - <https://edlists.org/the-ed-lists/list-ii-substances-under-eu-investigation-endocrine-disruption>
  - <https://edlists.org/the-ed-lists/list-iii-substances-identified-asendocrine-disruptors-by-participating-national-authorities>

Huom. Ainetta, joka siirretään johonkin vastaavista ”Substances no longer on list” -aliluetteloista ja joka ei enää näy luetteloissa I–III, ei enää suljeta vaatimuksen ulkopuolelle. Poikkeuksena ovat aliluettelossa II olevat aineet, jotka on arvioitu asetuksen tai direktiivin mukaan, jossa ei ole sääntöjä ED-aineiden tunnistamiseen (kuten kosmetiikka-asetus). Kyseisten ED-aineiden ominaisuudet on silti voitu vahvistaa tai selvittää. Pohjoismainen ympäristömerkintä arvioi tilanteet tapauskohtaisesti aliluettelossa II ilmaistujen taustatietojen perusteella.

- Kvaternaariset ammoniumyhdisteet, jotka eivät ole hajoa aerobisesti tai anaerobisesti**** (kuten DTDMAC, DSDMAC, DHTDMAC ja DADMAC).
- Siloxaanit
- Hopea, kolloidinen hopea ja nanohopea
- Ehdokasluettelo erityistä huolta aiheuttavista aineista <https://www.echa.europa.eu/candidate-list-table>
- Triklosaani
- VOC

Haihtuvat orgaaniset yhdisteet määritellään komission haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjen rajoittamista koskevan direktiivin 1999/13/EY mukaisesti yhdisteinä, joiden höyrynpaine > 0,01 kPa 20 °C:n lämpötilassa.

Poikkeus isopropanolille, etanolille (sisältäen denaturointiaineet) ja hajusteille. Huomaa, että hajusteiden, isopropanolin ja etanolin (sekä denaturointiaineiden) pitää täyttää tämän kriteeridokumentin kaikki muut vaatimukset.

** Nanomateriaalit/-partikkelit määritetään EU-komission suosituksen mukaisesti (2022/C 229/01)³:

³ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0614\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0614(01)&from=EN)

”Nanomateriaali” tarkoittaa luonnollista materiaalia, sivutuotemateriaalia tai valmistettua materiaalia, joka sisältää hiukkasia joko vapaina, agglomeroituneina tai aggregoituneina ja jonka hiukkasista vähintään 50 prosenttia lukumääräperusteisen kokojakauman mukaisesti täyttää vähintään yhden seuraavista ehdoista:

(a) hiukkasen ulkomitoista yksi tai useampi on 1–100 nm;

(b) hiukkanen on pitkulainen, kuten tangon, kuidun tai putken muotoinen, ja kaksi sen ulkomitoista on alle 1 nm ja muu mitta on suurempi kuin 100 nm;

(b) hiukkanen on litteä ja yksi ulkomitoista on alle 1 nm ja muut mitat ovat suurempia kuin 100 nm. Hiukkasten lukumääräperusteisen kokojakauman määrittämisessä ei tarvitse huomioida hiukkasia, joiden vähintään kaksi ulkoista ortogonaalista ulkomittaa ovat suurempia kuin 100 µm. Materiaalia, jonka pinta-alan ja tilavuuden suhde on $< 6 \text{ m}^2 / \text{cm}^3$, ei saa kuitenkaan pitää nanomateriaalina.

Nanomateriaaleja ovat esimerkiksi ZnO, TiO₂, SiO₂, Ag ja Laponite, joiden nanopartikkelien pitoisuus on yli 50 %. Polymeeriemulsioita ei lasketa nanomateriaaleiksi.

📄 Liite 2 täytettynä ja allekirjoitettuna.

O11 Hajusteet ja säilöntäaineet aerosolia muodostavissa spraytuotteissa (IP)

Aerosoleja muodostavat spraytuotteet, jotka sisältävät hajusteita ja/tai vaaralausekkeilla H317 tai H334 luokitettuja herkistäviä säilöntäaineita ei sallita manuaalisessa käytössä.

Näihin sisältyvät käyttövalmiit tuotteet sekä tuotteet, jotka siivousyritys itse siirtää spraypulloihin/suihkepulloihin.

📄 Kuvaus menettelytavoista ja tuotteista, jotka osoittavat, että vaatimus täyttyy.

📄 Käytettävien puhdistusaineiden luetteloon tulee merkitä spraytuotteet tai suihkepulloihin täytettävät tuotteet. Käytä ”Template for reporting requirements” mallin ”Cleaning products” taulukkoa.

📄 Liite 2 täytettynä ja allekirjoitettuna

8 Kuljetusvaatimukset

Jos hakijalla ei ole kuljetusta osana päivittäistä liiketoimintaa, kuljetuksia koskevia vaatimuksia ei tarvitse huomioida. Tämä koskee esim. siivouspalveluita, jotka toimivat vain yhdessä paikassa kuten sairaalassa, yliopistossa tai vastaavissa.

O12 Ajoneuvojen hankinta (IP)

Siivouspalvelulla on oltava käytännöt, joiden mukaan uusia ajoneuvohankintoja tehdessä (ostetut ja leasing-ajoneuvot) tulee tiedustella plug-in hybridiautoja tai biokaasulla/maakaasulla (CNG/CBG LNG/LBG), sähköllä tai vedyllä toimivia autoja.

Poikkeus:

Ikkunanpesussa käytettävien nostimella ja/tai vesisäiliöillä varustettujen ajoneuvojen ei tarvitse täyttää vaatimusta, mutta niiden on noudatettava uusinta sovellettavaa Euro-luokitusta.

Vaatimus koskee kaikkia yrityksen omia tai vuokraamia ajoneuvoja, riippumatta siitä, ovatko ajoneuvot uusia tai käytettyjä.

Vaatimus koskee hakijan omia henkilöautoja tai leasingautoja, pakettiautoja ja muita ajoneuvoja, joita käytetään siivous- ja ikkunanpesupalveluiden yhteydessä. Vaatimus koskee siis työnjohtajien, siivoustyöntekijöiden, sekä muiden työntekijöiden työtehtävissä käyttämiä ajoneuvoja.

- 🏠 Hankintakäytännöt, joilla osoitetaan vaatimuksen täyttyminen. Kuljetuksissa käytettävän polttoaineen enimmäismäärä (IP)

O13 Ajoneuvojen polttoaineen kulutus

Vaatimus koskee työnjohtajien, siivoustyöntekijöiden, sekä muiden työntekijöiden siivoustehtävissä / ikkunanpesussa käyttämiä ajoneuvoja.

Kuljetuksissa käytettävän polttoaineen kokonaismäärä ei saa ylittää 70 kWh/100 km.

Ikkunanpesussa käytettävien nostimella ja/tai vesisäiliöillä varustettujen ajoneuvojen ei tarvitse täyttää vaatimusta.

Käytä "Template for reporting requirements" mallin "Transportation" taulukkoa.

Polttoaineen kulutus muunnetaan energiaksi (kWh) kertomalla kulutus (litrat tai kg) seuraavilla muuntokertoimilla:

Taulukko 6 Polttoaineen kulutus

Polttoaine	Kulutusyksikkö	Muuntokerroin / Energia-arvo ⁴
Bensa	litra	8,6 kWh/litra
Diesel	litra	9,8 kWh/litra
HVO100	litra	9,4 kWh/litra
E85	litra	6,4 kWh/litra
Biokaasu/Maakaasu (CNG/CBG/LNG/LBG)	kg	13,5 kWh/kg
Sähkö	kWh	1 kWh/kWh
B100	litra	9,2 kWh/litra

Pohjoismainen ympäristömerkintä voi hyväksyä polttoaineelle (esim. kaasulle) alhaisempaan energia-arvoon perustuvan muuntokertoimen, jos se voidaan dokumentoida.

Jos polttoaineen kulutusta ei ilmoiteta tai käytettäessä yksityisautoja, joista maksetaan kilometrikorvausta, laskelma voidaan tehdä seuraavalla tavalla. Voidaan joko käyttää kerrointa 11 litraa bensiiniä / 100 km, tai käyttää ajoneuvon annettua polttoaineenkulutusta WLTP (Worldwide harmonised Light vehicle Test Procedure) kerrottuna kertoimella 1.3.

- 🏠 Kulutus kWh/100 km: Laskelma polttoaineen vuosikulutuksesta kuljetuksiin ajettua 100 kilometriä kohti. Yleiset tiedot ajoneuvon valmistajalta ajoneuvon polttoaineenkulutuksesta eivät riitä. Käytä "Template for reporting requirements" mallin "Transportation" taulukkoa.

- 🔍 Polttoaineen kulutus ja ajokilometrien määrä tarkistetaan tarkastuskäynnillä.

⁴ «Drivmedel 2022», Energimyndigheten 2023, ER 2023:19. <https://energimyndigheten.a-w2m.se/Home.mvc?ResourceId=216291>

P4 Kuljetusten polttoaineenkulutus (IP)

Hakija saa pisteitä alhaisesta polttoaineen kulutuksesta.

Tästä voi saada enintään 4 pistettä.

Taulukko 7 Kuljetusten polttoaineenkulutus

Pistevaatus	Pisteet
Kuljetusten polttoaineenkulutus on alle 35 kWh/100 km	4 p
Kuljetusten polttoaineenkulutus on alle 45 kWh/100 km	3 p
Kuljetusten polttoaineenkulutus on alle 55 kWh/100 km	2 p
Kuljetusten polttoaineenkulutus on alle 65 kWh/100 km	1 p
100 % siistijöistä kulkee pyörällä tai käyttää julkisia liikennevälineitä siivouspaikkojen välillä.	4 p
Yli 50 % siistijöistä kulkee pyörällä tai käyttää julkisia liikennevälineitä siivouspaikkojen välillä.	2 p
100 % siivouspalvelun käyttämistä ajoneuvoista on sähkökäyttöisiä tai kulkee biokaasulla/maakaasulla.	2 p

- ☞ Dokumentaatio, joka osoittaa vaatimuksen täyttyvän. Laskelma polttoaineenkulutuksesta dokumentoidaan vaatimuksessa.

9 Resurssitehokkuus

O14 Lajittelu jätteen syntypaikalla (IP)

Siivouspalvelulla on oltava käytännöt, jotka varmistavat, että puhdistusainepakkaukset ja siivouspalvelun tuottamat jätteet kierrätetään. Jätteet on lajiteltava niiden syntypaikalla oleellisiin jakeisiin jätehuoltoyhtiön tarjoamien mahdollisuuksien mukaan.

Siivouspalvelulle olennaisia jätejakeita ovat esimerkiksi kova ja pehmeä muovi, paperi, pahvi ja tekstiilit sekä sekajäte näihin rajoittumatta.

On osoitettava, miten siivouspalvelun työntekijät varmistavat jätteiden lajittelun. Kemikaalipakkaukset kuten puhdistusaineiden täyttöpullot, on huuhdeltava vedellä ennen lajittelua.

- ☞ Käytännöt, jotka osoittavat, miten siivouspalvelun työntekijät toteuttavat jätteiden lajittelun.

O15 Muovipussien vähentäminen

Siivouspalvelulla on oltava käytännöt, joilla varmistetaan muovipussien kulutuksen vähentäminen. Käytettävien muovipussien tulisi olla ympäristömerkittyjä tai kierrätysmateriaalista valmistettuja.

Käytettävien menetelmien tulee sisältää:

- Keinot, joilla siivouspalvelu kannustaa asiakkaita vähentämään roska-astioiden määrää, pidentämään muovipussien vaihtoväliä sekä arvioimaan muovipussien tarvetta erityyppisissä roska-astioissa.
- Tulee pyrkiä korvaamaan ostettavat muovipussit ympäristömerkityillä tai kierrätysmateriaaleista valmistetuilla muovipusseilla.

Tässä tapauksessa ympäristömerkinnällä tarkoitetaan Sinistä enkeliä (Blauer Engel). Muita tyyppiä 1 ympäristömerkkejä Pohjoismainen ympäristömerkintä harkitsee pyydettäessä.

Muovipusseja käytetään jätteen keräämiseen ja kuljettamiseen, esimerkkinä roskakorien pienet pussit (5–10 l) sekä suuremmat siivouuskärryjen pussit (100 l ja suuremmat).

☞ Käytännöt, jotka varmistavat vaatimuksen täyttymisen.

10 Ympäristömerkittyjen tuotteiden ja palveluiden käyttö

O16 Ympäristömerkittyjen pehmo- ja kopiopapereiden osto

- Pehmopaperi: 100 % ostetusta pehmopaperista on oltava ympäristömerkittyä. Pehmopapereihin kuuluvat WC-paperit, talouspaperit ja paperipyhkeet.
- Paino- ja kopiopaperit: 100 % ostetusta kopiopaperista on oltava ympäristömerkittyä.

Tämä vaatimus koskee siivouspalveluyrityksiä, jotka vastaavat asiakkaan ja oman käytön hankinnoista.

Ympäristömerkillä tarkoitetaan Joutsenmerkittyjä tai EU-ympäristömerkittyjä tuotteita.

☞ Selvitys, joka osoittaa, että hankitut pehmopaperit ovat ympäristömerkittyjä.

☞ Selvitys, joka osoittaa, että hankitut kopiopaperit ovat ympäristömerkittyjä.

P5 Ympäristömerkittyjen tuotteiden ja palveluiden osto (IP)

Ympäristömerkittyjen tuotteiden ja palveluiden käytöstä saa pisteitä alla olevan taulukon mukaisesti.

Tästä voi saada enintään 7 pistettä.

Ympäristömerkittyjen tuotteiden ja palveluiden osuus voidaan laskea kokonaismäärän, kustannusten tai ostovolyymin perusteella.

Taulukko 8 Pisteet ympäristömerkittyjen tuotteiden ja palveluiden käytöstä

Pistevaatus tuotteille ja palveluille	Ehdot	Pisteet
100 % asiakkaiden tiloissa käytettävistä siivousliinoista ja mopeista on ympäristömerkittyjä. Vähintään 75 % asiakkaiden tiloissa käytettävistä siivousliinoista ja mopeista on ympäristömerkittyjä. Vähintään 50 % asiakkaiden tiloissa käytettävistä siivousliinoista ja mopeista on ympäristömerkittyjä. Ympäristömerkillä tarkoitetaan Jousenmerkittyjä ja EU-ympäristömerkittyjä tuotteita.	Tähän sisältyvät kaikista materiaaleista valmistetut liinat ja mopit.	3 p 2 p 1 p
100 % ostetuista pesulapalveluista on ympäristömerkittyjä. Vähintään 75 % ostetuista pesulapalveluista on ympäristömerkittyjä. Vähintään 50 % ostetuista pesulapalveluista on ympäristömerkittyjä. Ympäristömerkillä tarkoitetaan Jousenmerkittyjä ja EU-ympäristömerkittyjä tuotteita.	Ulkopuolelta ostetut pesulapalvelut tulee olla ympäristömerkittyjä.	3 p 2 p 1 p
Vähintään 50 % autopesuista suoritetaan Joutsenmerkityssä autopesu palvelussa.	Koskee siivousyrityksen autokannan pesua.	1 p

100 % asiakkaiden WC-tiloissa käytettävistä käsisaippuista on ympäristömerkittyjä. 75 % asiakkaiden WC-tiloissa käytettävistä käsisaippuista on ympäristömerkittyjä. Ympäristömerkillä tarkoitetaan Joutsenmerkkiä, EU-ympäristömerkkiä tai Bra Miljöval -merkkiä,	Tämä vaatimus koskee siivouspalveluyrityksiä, jotka vastaavat asiakkaan saippuan ostosta ja täytöstä.	2 p 1 p
Liinojen ja moppien kierrätys ja uudelleenkäyttö	Sovelletaan kun siivouspalvelulla on sopimus jäteurakoitsijan tai muun tahon kanssa siitä, että mikrokuituliinat ja/tai mopit lähetetään materiaalien kierrätykseen.	1 p
100 % asiakkaan tiloissa olevista käsipyyherullajärjestelmistä on ympäristömerkittyjä Joutsenmerkillä tai EU-ympäristömerkillä.	Siivouspalvelu on vastuussa asiakkaan käsipyyherullista.	1 p
100 % siivoushenkilöstölle ostetuista työvaatteista on ympäristömerkittyjä. Ympäristömerkillä tarkoitetaan Joutsenmerkkiä, EU-ympäristömerkkiä tai GOTS (Global Organic Textile Standard).	Koskee siivouspalvelun ostamia ympäristömerkittyjä työvaatteita, kuten pikeepaitoja, t-paitoja, housuja, huppareita ja takkeja.	1 p
100 % yrityksen ostamista kone- ja käsitiskiaineista on ympäristömerkitty Joutsenmerkillä, EU-ympäristömerkillä tai Bra Miljöval -merkillä.	Siivouspalvelu on vastuussa asiakkaan ostoista ja täydennyksistä	1 p
Siivouspalvelun ostamien muovipussien yhden pussiluokan kaikilla pusseilla on Sininen enkeli -ympäristömerkintä.	Siivouspalvelu on vastuussa sekä omista että asiakkaan ostoista ja täydennyksistä.	1 p
100 % ostetuista painotuotteista on peräisin Joutsenmerkitystä painoyrityksestä tai yrityksestä, jolla on EU:n ympäristömerkintä. Painotuotteita ovat esimerkiksi mainokset, esitteet, muistivihot ja logolla varustetut kirjepaperit.	Koskee yrityksen ympäristömerkitylle palvelulle ostamia painotuotteita, kuten mainoksia, esitteitä, muistivihkoja ja logolla varustettuja kirjepapereita. Lupanumero ja painoyrityksen nimi tarvitaan.	1 p
Muu		
Innovatiiviset ympäristötoimet: Esimerkiksi toimet, jotka edistävät kierrätystä ja tuotteiden sekä laitteiden uusiokäyttöä. Pohjoismainen ympäristömerkintä määrittää, saako toimesta pisteitä.	Innovatiivisen ympäristötoimen kuvaus.	1 p

- ☰ Kokonaiskuvaus siivouspalvelun ympäristömerkittyjen tuotteiden ja palveluiden ostoista (ilmoita toimittaja, ja jos ympäristömerkitty: lupanumero) sekä laskelma ympäristömerkittyjen tuotteiden ja palvelujen osuudesta suhteessa kokonaismäärään.

11 Pisteiden laskeminen

O17 Saavutettuja pisteitä koskevat pakolliset vaatimukset (IP)

Palvelun on saavutettava vähintään alla olevassa taulukossa esitetty pakollinen pistemäärä.

Taulukko 9 Siivouspalvelun (SP) ja ikkunanpesun (IP) pisteet yhteensä.

Pistevaatus	SP (IP) mukaan lukien kuljetus ja käsitellyn veden käyttö	SP (IP) mukaan lukien kuljetus, ilman käsitellyn veden käyttöä	SP (IP) ilman kuljetusta, mukaan lukien käsitellyn veden käyttö	SP (IP) ilman kuljetusta, ilman käsitellyn veden käyttöä	IP mukaan lukien käsitellyn veden käyttö	IP ilman käsitellyn veden käyttöä
P1 Puhdistusaineiden kulutus	5 p	5	5	5	-	-
P2 Ympäristömerkityt puhdistusaineet	4 p	4	4	4	4	4
P3 Käsitelty vesi ja veden kulutus	2 p	-	2	-	2	-
P4 Kuljetusten polttoaineenkulutus	4 p	4	-	-	4	4
P5 Ympäristömerkittyjen tuotteiden ja palveluiden osto	7 p	7	7	7	7	7
Enimmäispisteet	22	20	18	16	17	15
Pakolliset pisteet	9	8	8	7	7	6

☰ Laskelma kokonaispistemäärästä. Vaatimuksen dokumentoinnissa voidaan käyttää ”Template for reporting requirements” -mallin ”Summary of points” -taulukkoa.

12 Laadunhallinta

O18 Siivouksen laadun arviointijärjestelmä (IP)

Hakijalla tulee olla siivouksen laadun arviointijärjestelmä, joka antaa objektiiviset ja toistettavat tulokset. Objektiivisuus ja toistettavuus voidaan saavuttaa esimerkiksi, jos asiakkaan ja hakijan käsitykset laatutasosta ja arvioidusta siivoustuloksesta ovat yhtenevät.

Hakijan on esitettävä kirjallisesti ainakin seuraavat asiat:

- Ohjaus- ja tarkastusmenettelyt.
Ohjeistuksen tulee sisältää tiedot siitä, miten työn laadunhallinnasta on sovittu, miten tulosten seuranta hoidetaan, missä kohteissa laatutarkkailua tehdään sekä ketkä suorittavat tarkastuksia ja mitä raportointijärjestelmää käytetään.
- Valvontaraporttien laadinnan menettely.

Jos hakijalla on siivouksen laadun arviointijärjestelmä Pohjoismaisen INSTA800-standardin ”Siivouksen laatu – siivouksen laadun arvioinnin mittausjärjestelmä” mukaisesti, tämä vaatimus täyttyy.

☰ Menettelytavat ja lomakkeet, joita käytetään siivouksen laadun arvioimisessa.

O19 Työohjeet (IP)

Hakijan on laadittava työohjeet kirjallisesti tai videolla. Näiden on katettava siivouspalveluun sisältyvät tehtävät.

Yleisimmistä siivoustehtävistä on oltava työohje, joka voi sisältää esimerkiksi jäljempänä esitetyt tiedot. Ohje on laadittava siten, ettei se estä työn vaihtelevuutta:

- lyhyt kuvaus työtehtävästä (esim. porrassiivous, wc-tilojen siivous jne.)
- tiheys: miten usein työ on suoritettava (esim. päivittäin, viikoittain tai vuosittain) tai että sovittu laatu on toteutettava.
- Siivottavat pinnat: mitkä tilan pinnat tulee siivota (esim. lattiat, seinät, kalusteet jne.)
- asianmukaiset menetelmät: kuvaus käytettävistä menetelmistä sekä laitteista, koneista ja puhdistusaineista (useat vaihtoehdot voivat olla asianmukaisia ja työntekijä valitsee sopivan riippuen mm. kohteen likaisuudesta)

Jos hakijalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä (ISO 9001 tai 14001 tai EMAS), joka kattaa ympäristömerkinnän piiriin kuuluvan siivouksen, vaatimuksen voi dokumentoida ympäristöjärjestelmää käyttäen.

Kirjalliset työohjeet.

Jos hakijalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä, hänen on toimitettava kopio sertifikaatista sekä kopio siitä järjestelmän kohdasta, joka kattaa työohjeet.

O20 Muutoksia, poikkeamia ja reklamaatioita koskevat käytännöt (IP)

Siivousyrityksen tulee käytäntöjen tai ohjeiden avulla varmistaa seuraavien asioiden toteutuminen:

- Yhteyshenkilön tulee ilmoittaa Joutsenmerkin vaatimukseen vaikuttavista muutoksista kirjallisesti Pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle ennen muutosten toteuttamista. Tämä koskee esimerkiksi ei-ympäristömerkityissä tuotteissa, puhdistusaineissa tai siivousmenetelmissä tehtäviä muutoksia.
- Yhteyshenkilön tulee ilmoittaa Pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle välittömästi kirjallisesti odottamattomia poikkeamia, jotka vaikuttavat ympäristömerkin vaatimusten täyttymiseen.
- Hakijalla on järjestelmä reklamaatioiden ja valitusten käsittelymiseen.

Kopio suunniteltuja muutoksia sekä odottamattomia poikkeuksia ja reklamaatioita koskevista menettelytavoista.

O21 Luvan ylläpito (IP)

Siivouspalvelun on huolehdittava siitä, että vaatimuksia noudatetaan jatkuvasti Joutsenmerkki-luvan voimassaoloaikana.

Vaatimukseen liittyvää dokumentaatiota voidaan pyytää ja valvoa.

Pohjoismaisen ympäristömerkinnän tarkastuskäynti voi sisältää kaikkien vaatimusten tarkastelun tai vain osan siitä. Tähän voi liittyä tarkastuskäynti paikan päällä tai dokumentaatiota koskeva pyyntö. Tiedot seurannasta ja raportoinnin määräajasta annetaan etukäteen.

Vahvistus, jonka mukaan siivouspalvelu varmistaa vaatimusten noudattamisen Joutsenmerkki-luvan voimassaolon aikana.

13 Työympäristöä koskevat eettiset vaatimukset

O22 Henkilöstön kouluttaminen (IP)

Hakijalla tulee olla palvelutyöntekijöiden kouluttamissuunnitelma, jonka lähtökohtana ovat seuraavat perusasiat:

- Perehtyminen puhdistusaineisiin, menetelmiin, laitteisiin ja koneisiin.
- Perehtyminen työterveyteen, työturvallisuuteen ja ympäristöön liittyviin asioihin.
- Koulutus taloudelliseen ajotapaan oleelliselle henkilöstölle, kuten tarkastajille, siivospäälliköille, siivoojille ja vastaaville, jotka ajavat päivittäin asiakkaiden luo.
- Perehtyminen jätehuoltoon.
- Koulutus käsitellyn veden laitteiden käytöstä, mukaan lukien ergonomia työkenneltäessä korkealla tikkailla tai nostimella, sekä toimet veden kulutuksen vähentämiseksi.

Koskee siivouspalveluja, jotka käyttävät ikkunanpesussa ”käsiteltyä vettä”.

- Mitä tarkoittaa, että yritys on Joutsenmerkitty.

Koulutuksissa voidaan käyttää Ympäristömerkinnän koulutusmateriaalia.

Koulutussuunnitelmassa on oltava selkeä aikataulu sekä luettelo koulutukseen osallistuvista henkilöstöryhmistä. Koulutussuunnitelmassa on oltava tavoite, kuinka pian työsuhteen alkamisen jälkeen perehdytyksen tulee alkaa.

Lisäksi vaaditaan lyhyt selostus koulutuksen sisällöstä.

Lyhyempi perehdytys sallitaan sellaisten henkilöiden kohdalla, joilla on jo siivousalan tutkinto tai käytännön kokemusta siivousalalta.

EFCI:n ja UNI-Europan suosituksia perehdytysaiheista voidaan käyttää. Katso liite 3.

Vaatimuksen mukainen koulutussuunnitelma.

O23 Eettiset vaatimukset (IP)

Seuraavat vaatimukset koskevat sekä omia työntekijöitä että siivouspalvelun käyttämiä alihankkijoita. Vaatimukset koskevat kaikkia Joutsenmerkkiä hakevan siivouspalvelun työntekijöitä.

- **Arvonlisävero- ja työnantajarekisteri**

Yrityksen on oltava arvonlisävero- ja työnantajarekistereissä sekä Suomessa myös ennakkoperintärekisterissä.

- **Vero- ja viranomaismaksurästtit**

Yrityksellä ei saa olla vero- tai viranomaismaksurästejä.

- **Kirjanpito**

Siivouspalveluiden tilien tulee olla tilintarkastajan hyväksymiä.

- **Vastuuvakuutus**

Siivouspalveluilla tulee olla vastuuvakuutus

- **Nimilaput/yrityskortit:**

Kaikkien työntekijöiden on käytettävä nimilappuja tai yritys-/henkilökortteja, joista asiakas näkee palvelun suorittajan ja joiden avulla työntekijät voivat tunnistautua voimassa olevilla digitaalisilla tai fyysisillä henkilöllisyystodistuksilla.

- **Palkat ja työehdot**

- A) Luvanhakijan on noudatettava osapuolten (työnantajaorganisaatio ja työntekijäorganisaatio/ammattiyhdistys) keskenään solmimia työehtosopimuksia. Viittaus jäljempänä.

Vaihtoehtoisesti:

- B) Palkoista, lomista, työajoista ja vakuutusturvasta, mukaan lukien eläketurvasta, on sovittavat vähintään yhdenvertaisesti **alla** määritettyjen sopimusten ehtojen kanssa.

Huom: Pohjoismainen ympäristömerkintä ei valvo, että vaihtoehto B) otetaan käyttöön yrityksessä, mutta se voi valtuuttaa toimivaltaisen elimen valvomaan luvanhaltijoita, varmistaakseen vaatimuksen noudattamisen.

Jos luvanhaltija ei noudata toimivaltaisten elimien, kuten työtuomioistuimen ja työsovittelun, suosituksia ja päätöksiä, Pohjoismainen ympäristömerkintä voi peruuttaa luvan.

Kiinteistöpalvelualan työehtosopimus tai vastaava.

<https://www.pam.fi/tes/kiinteistopalvelualan-tyoehtosopimus/>

Dokumentaatio liitteen 4 mukaan.

O24 Vaatimukset alihankkijoille (IP)

Vaihtoehto A

Alihankkijoiden, jotka toimittavat palvelun/toimeksiannon kokonaisuudessaan (työntekijät, puhdistusaineet jne.) tulee täyttää toinen seuraavista vaatimuksista:

1. Alihankkija on Joutsenmerkitty siivouspalvelu.
2. Alihankkija ei ole Joutsenmerkitty siivouspalvelu:

Alihankkijan pitää täyttää seuraavat vaatimukset:

- O9Alihankkijoiden osuus saa olla enintään 15 % hakijan myynnistä.
- Luvanhaltijan tulee määritellä asiakkaan kanssa tehtävässä sopimuksessa ne siivottavat kohteet, joista vastaa alihankkijayritys, joka ei ole ympäristömerkitty.
- O23 Joutsenmerkin eettiset vaatimukset.
- Puhdistusaineet, joita alihankkija käyttää Joutsenmerkityssä siivouspalvelukohteessa on täytettävä seuraavat vaatimukset:

O9 Ei ympäristömerkityt puhdistusaineet, vaaraluokitus ja

O10 Ei-ympäristömerkityt puhdistusaineet: aineet, joita ei saa sisältyä

A 1. Jos alihankkijalla on Joutsenmerkki, ilmoita nimi ja lupanumero.

A 2. Laskelma siitä, kuinka suuren osuuden alihankkija/alihankkijat muodostavat hakijan liikevaihdosta. Mallia ”Template for reporting requirements” voi käyttää.

A 2. Menettelytavat, joiden avulla varmistetaan, että Joutsenmerkin luvanhaltija määrittelee asiakkaan kanssa tehtävässä sopimuksessa siivottavat kohteet, joista vastaa alihankkijayritys, jolla ei ole Joutsenmerkkiä.

🏠 A 2. Allekirjoitettu liite 5 ja tarvittava dokumentaatio alihankkijalta

Vaihtoehto B

Alihankkijoiden, jotka tarjoavat vain työntekijöitä, tulee täyttää toinen seuraavista vaatimuksista:

1. Alihankkija on Joutsenmerkitty siivouspalvelu.
2. Alihankkija ei ole Joutsenmerkitty siivouspalvelu

Alihankkijan tulee täyttää seuraavat vaatimukset:

- Alihankkijan omien työntekijöiden tulee suorittaa siivous. Alihankkija ei voi käyttää toista alihankkijaa.
- Alihankkija kuuluu hakijan koulutusohjelmaan (O22)
- Joutsenmerkittyyn palveluun kuuluvat siivotut neliömetrit (O2), siihen liittyvät kuljetukset (O13), puhdistusaineiden käyttö (O3, O4, O5 ja O6) sisällytetään hakijan omiin laskelmiin.
- Alihankkijan tulee täyttää seuraavat eettiset vaatimukset (O23):
  - Alihankkijan tulee olla arvonlisävero- ja työnantajarekisterissä sekä ennakkoperintärekisterissä.
  - Toiminnalla ei tule olla verojen tai lakisääteisten työnantajamaksujen osalta velkaa tai maksuja rästissä.
  - Työntekijöiden tulee käyttää näkyvillä olevaa nimikylttiä tai yrityksen korttia, jotta asiakas näkee palvelun suorittajan. Lisäksi työntekijöiden tulee tarvittaessa voida osoittaa henkilöllisyytensä voimassa olevalla henkilöllisyystodistuksella.

🏠 B 1. Jos alihankkija on Joutsenmerkitty, ilmoita nimi ja lupanumero.

🏠 Allekirjoitettu liite 6.

O25 Joutsenmerkin vaatimusten dokumentointi (IP)

Joutsenmerkin käyttöoikeuden haltijan on säilytettävä kaikki Joutsenmerkin käyttöoikeutta koskevat asiakirjat.

🔍 Tarkistetaan paikan päällä.

14 Luvan ylläpitäminen

Luvan ylläpitämisen tarkoituksena on varmistaa, että olennainen laadunvarmistus suoritetaan asianmukaisesti.

O26 Asiakasreklamaatiot (IP)

Luvanhaltijan on taattava, että Joutsenmerkityn palvelun laatu ei heikkene luvan voimassaolon aikana. Tämän vuoksi luvanhaltijan on säilytettävä tietoja asiakasreklamaatioista.

Reklamaatiomenettely on tehtävä pohjoismaisella kielellä tai englanniksi.

🏠 Yrityksen menettelytavat käsitellä ja tallentaa asiakasreklamaatioita.

Joutsenmerkin säännöt palveluille

Joutsenmerkittyjen palveluiden yhteydessä on käytettävä Joutsenmerkkilogoja, lupanumeroa sekä täydentävää alatekstiä.

Logon alateksti tuoteryhmälle 076 Siivouspalvelu/ikkunanpesu on:

Siivouspalvelu/Ikkunanpesu

Lisätietoa Joutsenmerkin säännöistä, maksuista ja logon käytöstä löytyy täältä.

Valvonta

Pohjoismainen ympäristömerkintä valvoo, että siivouspalvelut täyttävät Joutsenmerkin vaatimukset myös käyttöluvan myöntämisen jälkeen. Tämä voidaan tehdä esimerkiksi valvontakäynnillä tai pistokokeiden muodossa.

Lupa voidaan perua, jos ilmenee, että luvanhaltija ei täytä vaatimuksia.

Kriteerien versiohistoria

Pohjoismainen ympäristömerkintä vahvisti kriteeriversion 4/076 Siivouspalvelut 22. marraskuuta 2024. Kriteerit ovat voimassa 1. joulukuuta 2029 saakka.

Pohjoismainen ympäristömerkintä päätti 8. huhtikuuta 2025 muuttaa vaatimusta O12 Ajoneuvojen hankinta. Hakijan on tiedusteltava plug-in-hybridiautoja tai kaasu-, sähkö- tai vetykäyttöisiä autoja hankkiessaan uusia autoja. Uusi versio on 4.1.

Pohjoismainen ympäristömerkintä päätti 9. syyskuuta 2025 tarkentaa vaatimusta O9 Ei-ympäristömerkityt puhdistusaineet uuden peretikkahapon luokituksen (CAS 79-21-0) vuoksi.

Pohjoismainen ympäristömerkintä päätti 25. marraskuuta 2025 tarkentaa vaatimusta O23 Eettiset vaatimukset ja lisätä Ruotsissa Service ID+:n hyväksytyksi palvelutunnukseksi. Uusi versio on 4.2.

Uudet kriteerit (5.0)

Pohjoismainen ympäristömerkintä sai lausuntoaikana useita hyviä ehdotuksia uusiksi vaatimuksiksi ja uusiksi alueiksi, jotka olisi pitänyt ottaa huomioon, mukaan lukien vaatimukset siivousvälineille, kuten siivouskoneille, mopeille ja liinoille. Laitteiden oikea käyttö vaikuttaa merkittävästi sekä siivouksen laatuun että ympäristökuormitukseen. Pohjoismainen ympäristömerkintä tiedostaa tämän, mutta on tehnyt osittaisen kriteerien uusinnan ja tarkistanut tässä päivityksessä vain tiettyjä vaatimuksia. Otamme palautteen huomioon ja käsittelemme sitä seuraavassa versiossa.

Liite 1 Laskentaesimerkki: vuoden aikana siivottu neliömäärä

Ylläpitosiivous

Siivottujen neliömetrien määrä voidaan laskea kertomalla lattiapinta-ala (M2) sopimuksessa mainitulla siivoustiheydellä/vuosittaisten siivouskertojen lukumäärällä.

Yhtä sopimusta koskeva vuoden aikana siivottu neliömäärä = $n \times d$

jossa n on päivän keskimääräinen neliömetrimäärä ja d on vuoden siivouksien tai siivouspäivien lukumäärä.

Jos saman sopimuksen eri tiloilla on erilaiset siivoustiheydet, hakija voi käyttää painotettua keskimääräistä neliömetrimäärää/päivä.

Jos siivouspalvelu tekee desinfiointia tai käyttää erikoissiivoukseen määriteltyjä tuotteita, näitä ei lisätä puhdistettujen neliömetrien laskentaan. Esim. siivouspalvelu siivoaa tavallisen keittiön (50 m²) neljä kertaa viikossa sekä desinfioinnin/erikoissiivouksen kaksi kertaa viikossa. Keittiön siivottujen neliömetrien laskenta: $4 \times 50 \text{ m}^2 = 200 \text{ m}^2/\text{viikko}$.

Kun siivoushenkilöstö tarkistaa huoneen tilan, mutta ei siivoa sitä, eli tyhjentää jätteastiat ja täydentää kulutustavaroita (käsipyyhkeet, wc-paperit tai saippua), otetaan huomioon puhdistettujen neliömetrien määrä laskennassa. Keittiön tarkastus kolme kertaa viikossa: $3 \times 50 \text{ m}^2 = 150 \text{ m}^2/\text{viikko}$.

Yllä mainitun keittiön siivottujen neliömetrien kokonaispinta-ala:
 $200 \text{ m}^2 + 150 \text{ m}^2 = 350 \text{ m}^2/\text{viikko}$.

Esimerkki: 1000 neliömetrin toimisto sisältyy sopimukseen, jonka mukaan saniteettitilat on siivottava 5 kertaa viikossa ja toimistotilat 2 kertaa viikossa. Jos saniteettitilat muodostavat 4 % (eli 40 neliometriä) pinta-alasta, päivän keskimääräiseksi neliömetrimääräksi tulee (n):

$$n = (40 \times 5 + 960 \times 2) / 5 = 424 \text{ neliometriä/päivä}$$

Jos sopimukseen kuuluu 235 siivouspäivää/vuosi (d), vuoden aikana siivotuksi neliömetrimääräksi tulee $235 \times 424 = 99\,640$ neliometriä.

Lattioiden perussiivous

Jokaista sopimusta kohti hakija laskee yhteen perussiivotun lattiapinta-alan neliömetrimäärän ja montako kertaa tämä siivous tapahtuu vuoden aikana. Jos perussiivous tehdään esim. joka toinen vuosi, lasketaan vuosittaiseksi pinta-alaksi puolet sopimuksen neliömetrimäärästä.

Vuoden aikana siivottujen neliömetrien kokonaismäärä

Hakija laskee yhteen kaikkien sopimusten vuoden aikana siivotun neliömetrimäärän. Tuloksena on kokonaisneliömetrimäärä.

Liite 2 Ei-ympäristömerkittyjen puhdistusaineiden valmistajat

Tätä vakuutusta käytetään siivouspalveluiden Joutsenmerkin lupahakemuksen yhteydessä.

Tämä vakuutus perustuu siihen tietoon, joka Ympäristömerkinnällä oli hakemusta tehtäessä - perustuen testeihin ja/tai raaka-ainetuottajan todistuksiin sekä alan kehittymiseen ja uusiin tietoihin. Jos uutta tietoa tulee, allekirjoittaneen on toimitettava päivitetty vakuutus ympäristömerkintäorganisaatioon.

Valmistaja/tuottaja:
Tuotteen nimi:
Tuotetyyppi (esim. yleispuhdistus-, saniteetti-, pyykinpesu- ja ikkunanpesuaine, käsitelty vesi tai muut):

Kriteeridokumentin ja liitteiden vaatimukset koskevat kaikkia kemikaalin sisältyviä aineita. Epäpuhtauksia ei pidetä sisältyvinä aineita ja ne on vapautettu vaatimuksista. Sisältyvät aineet ja epäpuhtaudet on määritelty alla, ellei vaatimuksissa toisin mainita.

- Sisältyvät aineet: kaikki kemiallisessa tuotteessa olevat aineet niiden määrästä riippumatta, mukaan lukien raaka-aineiden lisäaineet (kuten säilöntä- ja stabilointiaineet). Sisältyviksi aineiksi katsotaan myös aineiden tunnetut hajoamistuotteet (kuten formaldehydi, ariyliamidi ja in-situ-säilöntäaineet).
- Epäpuhtaudet; tuotannon ja raaka-ainetuotannon jäämät, mukaan lukien epäpuhtaudet, joiden pitoisuus valmiissa tuotteessa on alle 100 ppm (0,0100 w%)
- Yli 10 000 ppm (1,000 w%) epäpuhtauspitoisuuksina raaka-aineissa pidetään aina sisältyvinä aineina, riippumatta kemiallisen tuotteen pitoisuudesta.

Esimerkkejä epäpuhtauksista ovat reagenssien jäämät, jäännösmonomeerit, katalysaattorit, sivutuotteet, aineen puhdistukseen käytetyt kemikaalit ("scavengers"), tuotantovälineiden puhdistusainejäämät sekä "carry over" tuotantolinjoista.

O9 Ei-ympäristömerkityt puhdistusaineet, vaaraluokitus: Onko tuote luokiteltu jollakin seuraavista vaaralausekkeista?			KYLLÄ	EI
Kaikki luokitusvaihtoehdot, esim. H350 kattaa myös luokituksen H350i.				
Vesiympäristölle vaarallinen	Acute category 1 Chronic categories 1–4	H400, H410, H411, H412*, H413	☐	☐
Välitön myrkyllisyys	Acute Tox 1–4	H300, H310, H330, H301, H311**, H331, H302**, H312**, H332**	☐	☐
Kerta-altistumisesta ja toistuvasta altistumisesta aiheutuva elincohtainen myrkyllisyys	STOT SE 1–2 STOT SE 3 (koskee vain spray-tuotteita) STOT RE 1–2	H370, H371 H372, H373 H335 ***	☐	☐
Voimakkaasti ihoa syövyttävää/vahingoittavaa	Category 1A, 1B, 1C	H314 ***	☐	☐
Vaurioittaa vakavasti silmiä	Eye Dam.1 (koskee vain spray-tuotteita)	H318 ***	☐	☐
Aspiraatiovaara	Category 1	H304	☐	☐
Hengitysteitä tai ihoa herkistävät aineet	Resp. Sens. 1, 1A tai 1B Skin Sens. 1, 1A tai 1B	H334, H317 tai EUH208-lausekkeella merkityt: "Sisältää (herkistävän aineen nimi). Voi aiheuttaa allergisen reaktion." ****	☐	☐
Syöpää aiheuttava	Category 1A/1B/2	H350, H351	☐	☐
Sukusolujen perimää vaurioittava	Category 1A/1B/2	H340, H341	☐	☐
Lisääntymiselle vaarallinen	Category 1A/1B/2/Lact	H360, H361, H362	☐	☐
Saattaa aiheuttaa hormonitoiminnan häiriöitä ihmisessä	ED HH 1 ED HH 2	EUH380 EUH381	☐	☐
Epäillään aiheuttavan hormonitoiminnan häiriöitä ympäristössä	ED ENV 1 ED ENV 2	EUH431 EUH431	☐	☐
Kertyy ympäristöön ja eläviin eliöihin, myös ihmisiin Hitaasti hajoava, biokertyvä ja myrkyllinen Erittäin hitaasti hajoava ja erittäin biokertyvä	PBT vPvB	EUH440 EUH441	☐	☐
Voi aiheuttaa vesivarojen pitkäkestoista/erittäin pitkäkestoista hajakuormitusta Hitaasti hajoavat, kulkeutuvat ja myrkylliset Erittäin hitaasti hajoavat ja erittäin kulkeutuvat	PMT vPvM	EUH450 EUH451	☐	☐

*Tekstiilien pesuaineet, jotka sisältävät vetyperoksidia (CAS-nro 7722-84-1) saavat poikkeuksen luokitukselle H412, jos annostelu tapahtuu automaattisen annostelujärjestelmän avulla.

**Ammattikäytön tuotteet voidaan luokitella H302, jos luokitus on seurausta peretikkahapon pitoisuudesta (CAS 79-21-0) H312 ja H332, jos pakkaus on suunniteltu niin, että käyttäjä ei joudu kosketuksiin tuotteen kanssa.

*** Koskee vain spray-tuotteita. Spraypullot tai vastaavat, jotka on varustettu sellaisilla suuttimilla, joista ei muodostu suihkepilveä voidaan merkitä lausekkeilla H314, H335 ja H318.

**** Vaatimus ei koske tekstiilipesuaineita, jotka luokitellaan lausekkeilla H334, H317 tai lausekkeella EUH 208 ja tarkennuksella "Sisältää (herkistävän aineen nimi). Voi aiheuttaa allergisen reaktion." entsyymisisällön perusteella. Tämä edellyttää kuitenkin, että entsyymit ovat kapseloituina tai nestemäisessä muodossa.

O10:Sisältääkö raaka-aine jotakin seuraavista poissuljetuista aineista?	KYLLÄ	EI
Alkyylifenolit (AP), kuten butyylihydroksianisoli (BHA, CAS-nro 25013-16-5), alkyylifenolietoksyalaatit (APEO) ja muut alkyylifenolijohdannaiset (APD) Poikkeus hajusteiden BHT:lle (CAS-nro 128-37-0), kun määrä hajusteessa on ≤ 100 ppm edellyttäen, että tuotteen sisältämä määrä on ≤ 1 ppm.	☐	☐
Bentsalkoniumkloridi (CAS Nro. 63449-41-2)	☐	☐
Bisfenolit ja bisfenolijohdannaiset, joiden EC/list No: 201-245-8 (BPA), 201-025-1 (BPB), 401-720-1 (4,4'-Isobutylytyyliididifenoli), 216-036-7 (BPAF) ja sen 8 suolaa (278-305-5; 425-060-9; 443-330-4; 468-740-0; 469-080-6; 479-100-5; 943-265-6; 947-368-7), 201-250-5 (BPS), 201-240-0 (BPC), 204-279-1 (TBMD), 201-618-5 (6,6'-di-tert-butylyli-4,4'-butylylidenedi-m-kresoli), 242-895-2, 248-607-1, 405-520-5 (D8), 217-121-1 (DAB), 227-033-5 (TMBPA), 210-658-2 (BPF), 411-570-9, 277-962-5 (sis. BPS, 500-086-4 (sis. BPA), 500-263-6 (sis. BPA), 500-607-5 (sis. BPA), 701-362-9, 904-653-0 (sis. BPA), 908-912-9 (sis. BPF), 926-571-4 (sis. BPA), 931-252-8 (sis. BPA), 941-992-3 (sis. BPS), 943-503-9 (sis. BPA).	☐	☐
Boorihappo, boraatit ja perboraatit	☐	☐
Lineaariset alkyylibentseenisulfonaatit (LAS)	☐	☐
Etyleenidiiamiinitetraetikkahappo* (EDTA, CAS-nro 6381-92-6) ja sen suolat sekä dietyleenitriamiini (DTPA, CAS-nro 67-43-6) ja sen suolat.	☐	☐
Nanomateriaalit/partikkelit Nanomateriaalit/-partikkelit määritetään EU-komission suosituksen mukaisesti (2022/C 229/01): "Nanomateriaali" tarkoittaa luonnollista materiaalia, sivutuotemateriaalia tai valmistettua materiaalia, joka sisältää hiukkasia joko vapaina, agglomeroituneina tai aggregoituneina ja jonka hiukkasista vähintään 50 prosenttia lukumääräperusteisen kokojakauman mukaisesti täyttää vähintään yhden seuraavista ehdoista: (a) hiukkasen ulkomitoista yksi tai useampi on 1–100 nm; (b) hiukkanen on pitkulainen, kuten tangon, kuidun tai putken muotoinen, ja kaksi sen ulkomitoista on alle 1 nm ja muu mitta on suurempi kuin 100 nm; (b) hiukkanen on litteä ja yksi ulkomitoista on alle 1 nm ja muut mitat ovat suurempia kuin 100 nm. Hiukkasten lukumääräperusteisen kokojakauman määrittämisessä ei tarvitse huomioida hiukkasia, joiden vähintään kaksi ulkoista ortogonaalista ulkomittaa ovat suurempia kuin 100 µm. Materiaalia, jonka pinta-alan ja tilavuuden suhde on < 6 m ² /cm ³ , ei saa kuitenkaan pitää nanomateriaalina. Nanomateriaaleja ovat esimerkiksi ZnO, TiO ₂ , SiO ₂ , Ag ja Laponite, joiden nanopartikkelien pitoisuus on yli 50 %. Polymeeriemulsioita ei lasketa nanomateriaaleiksi.	☐	☐
Nitromyskit ja polysykliset myskiyhdisteet	☐	☐
NTA (nitrilotrietikkahappo), CAS-no. 139-13-9 ja sen suolat	☐	☐
Mikromuovit	☐	☐
Metyylidibromiglutaronitriili (MG, CAS-nro 35691-65-7)	☐	☐
Optiset valkaisuaineet	☐	☐
Orgaaniset klooriyhdisteet, hypokloriitit ja hypokloorihapoke Poikkeus: kompleksinmuodostajat, kuten MGDA ja GLDA, voivat sisältää NTA:ta epäpuhtautena raaka-aineessa alle 0,2 %:n pitoisuuksina, jos lopputuotteen pitoisuus on alle 0,1 %.	☐	☐
PBT- ja vPvB-aineet REACH-asetuksen liitteen XIII mukaisesti, mukaan lukien aineet, joita tutkitaan ECHA PBT -arviointiluettelon mukaisesti https://echa.europa.eu/pbt/-/dislist/details/0b0236e1889ab857	☐	☐
Fosfaatit	☐	☐
Ftalaatit (ftaalihapon esteritn CAS nro 88-99-3)	☐	☐
Poly- ja perfluoratut aineet (PFAS)	☐	☐
Mahdolliset tai tunnistetut hormonihäiritsijät EU-jäsenmaiden "Endocrine Disruptor Lists" -luetteloiden I, II ja III mukaisesti:	☐	☐

https://edlists.org/the-ed-lists/list-i-substances-identified-asendocrine-disruptors-by-the-eu https://edlists.org/the-ed-lists/list-ii-substances-under-eu-investigation-endocrine-disruption https://edlists.org/the-ed-lists/list-iii-substances-identified-asendocrine-disruptors-by-participating-national-authorities		
Kvaternaariset ammoniumyhdisteet, jotka eivät ole hajoa aerobisesti tai anaerobisesti (kuten DTDMAC, DSDMAC, DHTDMAC ja DADMAC).	☐	☐
Siloxaanit	☐	☐
Hopea, kolloidinen hopea ja nanohopea	☐	☐
Ehdokasluettelo erityistä huolta aiheuttavista aineista https://www.echa.europa.eu/candidate-list-table	☐	☐
Triklosaani	☐	☐
VOC Haihtuvat orgaaniset yhdisteet määritellään komission haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjen rajoittamista koskevan direktiivin 1999/13/EY mukaisesti yhdisteinä, joiden höyrynpaine > 0,01 kPa 20 °C:n lämpötilassa. Poikkeus isopropanolille, etanolille (sisältäen denaturointiaineet) ja hajusteille. Huomaa, että hajusteiden, isopropanolin ja etanolin (sekä denaturointiaineiden) pitää täyttää tämän kriteeridokumentin kaikki muut vaatimukset.	☐	☐

Spraytuotteet	KYLLÄ	EI
Onko tuote spraytuote?	☐	☐
O11 Jos kyllä, sisältääkö tuote H317 tai 334 luokiteltuja hajusteita ja/tai allergisoivia säilöntäaineita?	☐	☐
☐ : Onko tuote aerosoleja muodostava suihke manuaaliseen käyttöön? Näihin sisältyvät käyttövalmiit tuotteet sekä tuotteet, jotka siivousyritys itse siirtää spraypulloihin/suihkepulloihin.	☐	☐

Paikka ja päiväys	Yritys
Vastuuhenkilö	Vastuuhenkilön allekirjoitus
Puhelin	Sähköposti

Liite 3 Esimerkkejä perehdyttämisestä

Alla on esimerkkejä perehdytyksen aiheista. Seuraavat moduulit tai aiheet vastaavat pääsääntöisesti EFCI:n ja UNI-European suosituksia.

- Huonekalujen siivous.
- Lattiapintojen siivous.
- Suihkutilojen ja saniteettitilojen siivous.
- Jätteiden tunnistaminen ja lajittelu oikeisiin jakeisiin, esim. muovi, lasi, metalli sekä biojäte.
- Syy-yhteydet, esimerkiksi puhdistusaineiden valinta, annostelu, väärät työrutiinit ja niiden vaikutukset resurssien kulutukseen ja ympäristöpäästöihin.
- Henkilökohtainen työturvallisuus ja työterveys koskien puhdistusaineiden valintaa ja käyttöä, siivoustehtävän suunnittelu ja toteutus. Turvallisuusmääräykset. Vääristä työrutiineista ja puhdistusaineiden väärästä käsittelystä johtuva työkuormitus.
- Työtehokkuus.
- Oman yrityksen markkinointi.
- Työssä kehittyminen.
- Taloudellinen ajotapa.

Seuraavassa taulukossa on mainittu mahdollisia koulutusten aiheita ja niiden kuvauksia. Useat aiheet ovat olennaisia sekä siivouspäälliköille että siistijöille.

Aihepiiri	Aihe	Selitys
Tekniikka	Siivousvälineisiin ja niiden käyttötekniikkaan liittyvä ammattitaito	Antaa riittävät tiedot omien työalueiden työn suunnitteluun toivottuun laatuun (asiakkaan toivomuksiin) ja siivoussuunnitelmaan nähden. Tavallisten ja erityisten siivoustekniikoiden ja -koneiden käyttö.
	Siivous- ja puhdistusaineisiin, kemiallisiin aineisiin ja käsitteisiin, kuten pH-arvoon ja veden kovuusasteisiin liittyvä ammattitietous	Opastusta puhdistusaineen valintaan ottaen huomioon lika, pintojen laatu, ympäristö- ja hygieniavaatimukset. Perehdytään ympäristönäkökulmasta syy-yhteyksiin esimerkiksi puhdistusaineiden valintaan, annosteluun, väärin työrutiineihin ja niiden vaikutuksiin resurssien kulutukseen ja ympäristöpäästöihin. Opastukseen sisältyvät puhdistusaineiden koostumus ja käyttö.
	Lattia-, seinä- ja kalustemateriaalit	Pintamateriaalien tunnistaminen (esim. linoleumi, muovi, betoni, sementtimosaiikki ja vastaavat) ja oikean puhdistusaineen tai käsittelymenetelmän valinta ja oikean siivoustekniikan oikeanlainen käyttö.
	Vauriot ja kuluminen	Raportoida vaurioista ja kosteudesta ja vastaavista rakennuksen huollosta vastaaville henkilöille.
	Laadunvarmistus	On osattava arvioida tehdyn työn laatu ja tehdä siivoussuunnitelma, ja asiakkaan toivomuksia vastaavat korjaavat toimenpiteet. Laadunvarmistusjärjestelmän tuntemus.
		Perehtyminen laadunvalvontajärjestelmään
Ulkoinen ympäristö	Ympäristö	Opastus asiaankuuluvasta ympäristölainsäädännöstä ja kemiallisista aineista, joita puhdistusaineet eivät saa sisältää. Perehdytään syy-yhteyksiin esimerkiksi puhdistusaineiden valintaan, annosteluun, väärin työrutiineihin ja niiden vaikutuksiin resurssien kulutukseen ja ympäristöpäästöihin.
	Pohjoismainen ympäristömerkintä	Pohjoismaisen ympäristömerkinnän ja siivouspalvelujen Joutsenmerkkikriteerien opastus.

	Taloudellinen ajotapa	Polttoainetta säästävän ajon opetusta. Ennakoiva ajo.
Työympäristö	Työympäristö, työturvallisuus ja työsuojelu	Perehdytys turvallisuusmääräyksiin, asiaankuuluvaan työturvallisuuslainsäädäntöön, vaarallisten kemikaalien luokitteluun ja kemikaalitoimittajien antamiin ja työpaikan omiin käyttöohjeisiin sekä muuta opastusta, jotta henkilökohtainen turvallisuus siivouksen aikana on riittävä.
	Ergonomia ja työympäristö	Väärin työrutiinien, työasentojen ja työvammojen yhteys. Oikeiden työrutiinien opastus
	Työsuunnittelu	Siivoussuunnitelmien laatiminen ja kehittäminen, siivousvaunujen pakkaaminen, työn suunnittelu suhteessa siivoussuunnitelmaan, laatu, työvuorot, kuormitus jne.
Palvelu		Asiakaspalvelu ja -dialogi
Johtaminen		Siivospäälliköille perehdytystä työnohjaustekniikkaan, talous- ja kustannuslaskelmiin, työpsykologiaan ja henkilöstöhallintoon.

Liite 4 Eettiset vaatimukset

Vaatimuksen O23 dokumentointi eri Pohjoismaissa

Yhteenveto YTJ-tietopalvelusta, <https://tietopalvelu.ytj.fi/> Yrityksen tulee olla arvonlisävero- ja työnantajarekisterissä, sekä ennakkoperintärekisterissä.

Verot ja maksut:

Selvitys siitä, että yrityksellä ei ole maksamattomia veroja tai maksuja veroviranomaisille.

Kirjanpito

🏠 Kopio viimeisimmän tilikauden tilintarkastajan hyväksymästä kirjanpidosta.

Vastuuvakuutus

🏠 Kopio vastuuvakuutuksesta

Nimilaput/yrityskortit

🔗 Tarkistetaan tarkastuskäyntien aikana

Palkka ja työehdot

🏠 A) Ilmoitus mitä työmarkkinaosapuolten (työnantajajärjestö/ammattiliitto) välistä työehtosopimusta noudatetaan. Ilmoituksessa on oltava vastuuhenkilön nimi, yrityksen nimi, paikka, päivämäärä, puhelinnumero, sähköpostiosoite ja allekirjoitus.

Vaihtoehtoisesti:

🏠 B) Palkat, lomat, työajat ja vakuutusturva mukaan lukien kollektiivinen eläketurva, ovat vähintään vaatimuksessa määritellyn sopimuksen ehtojen mukaiset. Ilmoituksessa on oltava myös vastuuhenkilön nimi, yrityksen nimi, paikka, päivämäärä, puhelinnumero, sähköpostiosoite ja allekirjoitus. Alihankkijat, jotka tarjoavat täyden palvelun (työvoima, puhdistusaineet jne.). – Kohdassa O24 Vaatimukset alihankkijoille, vaihtoehto B.

Liite 5 Alihankkijat, jotka tarjoavat täyden palvelun (työntekijät, puhdistusaineet, jne.)

O24 Vaatimukset alihankkijoille, vaihtoehto 2

Alihankkijoiden on täytettävä:

- 0 Joutsenmerkin eettiset vaatimukset.
- Joutsenmerkityssä siivouspalvelussa käytettävien puhdistusaineiden tulee täyttää vaatimukset:
  - O9 Ei-ympäristömerkityt puhdistusaineet, vaaraluokka ja
  - O10 Ei-ympäristömerkityt puhdistusaineet: aineet, joita ei saa sisältyä.

🏠 Liitteen 4 mukaiset asiakirjat vaatimuksesta O23 Eettiset vaatimukset

🏠 Luettelo tällä hetkellä käytössä olevista siivoustuotteista, Käytä ”Template for reporting requirements” mallin ”Cleaning products” taulukkoa.

Taulukossa ”Määritelmät” on kuvaus ja esimerkkejä erilaisista puhdistusaineista, jotka saattavat olla merkityksellisiä, ja siitä, miten ne on määritelty Joutsenmerkin kriteereissä.

Pohjoismainen ympäristömerkintä tarkistaa täyttävätkö puhdistusaineet vaatimukset.

🏠 Pohjoismainen ympäristömerkintä tarkistaa, täyttävätkö puhdistusaineet vaatimukset O9 ja O10 (allekirjoitettu liite 2):

Vahvistamme seuraavan:

Yrityksemme suorittaa siivoustoimeksiantoja Joutsenmerkittyjen siivouspalveluiden hakijalle ja toimittaa edellä kuvatut tarvittavat asiakirjat.

Paikka ja päiväys	Yritys
Vastuhenkilö	Vastuuhenkilön allekirjoitus
Puhelin	Sähköposti

Liite 6 Alihankkijat, jotka tarjoavat vain työntekijöitä

O24 Alihankkijan vaatimukset, vaihtoehto B

Vahvistamme alihankkijana seuraavaa:

- Omat työntekijämme suorittavat siivouksen, emmekä palkkaa muita alihankkijoita Jousenmerkittyyn siivouspalveluun.
- Olemme mukana hakijan perehdytysohjelmassa (O22)
- Noudatamme kohdan O23 Eettisiä vaatimuksia
  - Alihankkijan tulee olla arvonlisävero- ja työnantajarekisterissä sekä ennakkoperintärekisterissä.

Rekisteröinti, jolla vahvistetaan arvonlisäveron ja työnantajan sosiaaliturvamaksujen rekisteröinti.

Arvonlisävero ja työnantajarekisteri:

Yhteenveto YTJ-tietopalvelusta, <https://tietopalvelu.ytj.fi/>

Verot ja maksut

Selvitys siitä, että yrityksellä ei ole maksamattomia veroja tai maksuja veroviranomaisille.

Vahvistamme seuraavan:

Työntekijöiden tulee käyttää näkyvillä olevaa nimikylttiä tai yrityksen korttia, jotta asiakas näkee palvelun suorittajan. Lisäksi työntekijöiden on osoitettava henkilöllisyytensä voimassa olevalla henkilöllisyystodistuksella tarvittaessa.

-Olemme mukana hakijan perehdytysohjelmassa (O22).

Päiväys	Yhteyshenkilön allekirjoitus
Yrityksen nimi	Nimenselvennys
Puhelin	Sähköposti